

महाराष्ट्र विधानसभा

चौथे अधिवेशन, २०१७

अतारांकित प्रश्नोत्तरांची यादी

प्रश्नांची एकूण संख्या - ५०

मुंबईतील इमारत बांधकामासाठी महानगरपालिका व अन्य विविध विभागाच्या परवानगी मिळण्याबाबत

- (१) ५७४४ (०८-०३-२०१५). श्री.कालीदास कोळंबकर (वडाळा), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.अब्दुल सत्तार (सिल्लोड), प्रा.वर्षा गायकवाड (धारावी), श्री.विजय वडेहीवार (ब्रम्हपूरी) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) मुंबईतील इमारत बांधकामासाठी महानगरपालिका व अन्य विविध विभागाच्या एकूण ४१ परवानग्या एका महिन्यात मिळाव्यात यासाठी मुंबई महानगरपालिकेने प्रस्ताव तयार केल्याचे माहे जानेवारी, २०१५ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या प्रस्तावामध्ये बांधकाम सुरु करण्यापूर्वी पर्यावरण व सीआरझेडच्या परवानगीची गरज नसणे, रस्ता, वृक्षाटाटणी, इलेक्ट्रीकल व मेकॅनिकल आदी परवानग्या महानगरपालिकेच्या खाजगी एजन्सीकडून करण्यात येणार आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त प्रस्तावास मंजूरी देण्यात आली आहे काय,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (०३-१०-२०१७) :(१) मुंबईतील इमारत बांधकामासाठी परवानग्या देण्याकरिता बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या अंतर्गत तसेच महानगरपालिकेच्या व्यतिरिक्त विविध परवानग्या प्रस्तावाच्या अनुषंगाने घ्यावा लागतात.

यापैकी साधारण २५ अभिप्राय/ ना-हरकत प्रमाणपत्रे महानगरपालिकेच्या अंतर्गत विभागाच्या आहेत.

इमारत बांधकामाचा परवाना सुलभ करण्याच्या अनुषंगाने तसेच, त्याकरिता लागणारा कालावधी कमी करण्याकरिता बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने योजनाबद्ध कार्यक्रम हाती घेतला असून, त्याअनुषंगाने महानगरपालिकेच्या दिनांक १८.०४.२०१५ रोजीच्या परिपत्रकान्वये पुढील कार्यवाही सुरु करण्यात आली आहे.

बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या अंतर्गत येणाऱ्या विभागांचे अभिप्राय/ना-हरकत प्रमाणपत्र देण्यात येणाऱ्या १२ विभागांपैकी १० विभागांचे अभिप्राय/ ना-हरकत प्रमाणपत्र ऑनलाईन पध्दतीने देण्याचे काम झाले असून, उर्वरित विभागाचे काम सुरु आहे.

बृहन्मुंबई महानगरपालिकेव्यतिरिक्त देण्यात येणाऱ्या १८ विभागांपैकी एअरपोर्ट अॅथॉरिटी ऑफ इंडिया (AAI), नॅशनल मोन्युमेंट अॅथॉरिटी (NMA), उच्च स्तरीय समिती, हेरिटेज समिती, महसुल विभाग, कामगार विभाग आणि विद्युत विभाग इ. विभागाचे अभिप्राय/ ना-हरकत प्रमाणपत्र ऑनलाईन पध्दतीने देण्याचे काम पूर्ण झालेले आहे.

(२), (३) व (४) यांत्रिकी/विद्युत विभागाचे अभिप्राय, भूखंडामधील अंतर्गत वाहतुक रचना, अंतर्गत अभिन्यासातील रस्ते, अंतर्गत मलनिःसारण योजना, अंतर्गत पर्जन्य जलवाहिनी इत्यादी बाबतचे अभिप्राय योग्य सल्लागाराकडून महानगरपालिकेमध्ये सादर करण्याचे प्रस्ताविण्यात आले आहे.

तसेच, प्रस्तावाच्या आवश्यकतेनुसार पर्यावरण व सागरी किनारा क्षेत्र याबाबतचे ना-हरकत प्रमाणपत्र घेणे आवश्यक आहे.

मुंबई महानगरपालिका शाळांमधील विद्यार्थ्यांचे गळतीचे प्रमाण वर्षानुवर्षे वाढत असल्याबाबत

(२) ८८५९ (०७-०४-२०१५). श्री.योगेश सागर (चारकोप) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई महानगरपालिका शाळांची अत्यंत दयनीय असून शाळांमधील विद्यार्थ्यांचे गळतीचे प्रमाण वर्षानुवर्षे वाढत असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सन २००९-१० मध्ये ६७ हजार ४७७ विद्यार्थ्यांनी पहिली या वर्गात प्रवेश घेतला, त्यापैकी ३९ हजार ६८८ जणांनी शाळा सोडली तर एकूण विद्यार्थ्यांपैकी २१ टक्के विद्यार्थी हे २०१३-१४ पर्यंत ५ वी पर्यंत पोहोचू शकले नाहीत, तसेच शाळांमधून १० वी उत्तीर्णाचे प्रमाणही कमी असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, मुंबई महानगरपालिकेच्या शाळांतील विद्यार्थ्यांची गळती थांबविण्यासाठी व शिक्षणाचा दर्जा सुधारण्यासाठी शासनाने कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (१५-१०-२०१७) :(१) हे खरे नाही.

(२) सन २००९-१० मधील सर्व शिक्षा अभियान वार्षिक कार्ययोजना व अंदाजपत्रकानुसार बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या शाळेतील इ. १ ली चा एकुण पट ६८,६९४ होता व खाजगी अनुदानित व विना अनुदानितचा इ. १ ली चा पट १,२०,६१९ इतका होता.

सन २०१३-१४ मध्ये इ. १ ली चे सर्व विद्यार्थी इ. ५ वी मध्ये असणे अपेक्षित होते. तथापि सन २०१३-१४ वार्षिक कार्ययोजना व अंदाजपत्रकानुसार इ. ५ वी मध्ये, महानगरपालिका शाळेत ५३,७२६ विद्यार्थी व खाजगी अनुदानित व विना अनुदानित शाळांमध्ये १,३५,०२२ शिकत होते.

सदर शाळांमधून १० वी उत्तीर्णाचे वर्षनिहाय प्रमाण पुढीलप्रमाणे आहे :-

वर्ष	टक्केवारी (%)
२००९-१०	६०.०७
२०१०-११	६६.०३
२०११-१२	६३.६१
२०१२-१३	६४.२७
२०१३-१४	६२.१५
२०१४-१५	७२.४४
२०१५-१६	७७.२२
२०१६-२०१७	६८.९१

(३) व (४) बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या शाळांतील विद्यार्थ्यांची गळती थांबविण्यासाठी व शिक्षणाचा दर्जा सुधारणासाठी महानगरपालिकेमार्फत पुढीलप्रमाणे उपाययोजना करण्यात येतात.

- मोफत पाठ्यपुस्तके, २७ शालोपयोगी वस्तू, मध्यान्ह भोजन तसेच इ. ८ वी पासून विद्यार्थ्यांना टॅबचे वितरण केले जाते.
- व्हर्च्युअल क्लासरूमच्या माध्यमातून शैक्षणिक तासिकांचे आयोजन करून विशेष मार्गदर्शन केले जाते.
- ज्ञानरचना वादावर आधारीत शैक्षणिक कामकाज व्हावे यासाठी विविध कार्याशाळांचे, प्रशिक्षणांचे मार्गदर्शन शिबिरांचे आयोजन केले जाते.
- माध्यमिक शाळांमध्ये इ. १० वी मध्ये शिकणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी विशेष मार्गदर्शन वर्ग शिबिरांचे आयोजन केले जाते.
- गुणवंत विद्यार्थ्यांना प्रोत्साहनपर बक्षिस दिले जाते.
- प्रज्ञावान विद्यार्थ्यांचा शोध घेऊन त्यांना गणित, ऑलिम्पियाड, विज्ञान ऑलिम्पियाड, इंग्रजी ऑलिम्पियाड, प्रज्ञाशोध परीक्षा, शिष्यवृत्ती परीक्षा तसेच अन्य आंतरराष्ट्रीय परीक्षांना बसता यावे यासाठी विद्यार्थ्यांची शैक्षणिक तयारी करून घेण्यासाठी अभ्यासक्रम व परीक्षांचे नियोजन केले आहे.
- विद्यार्थ्यांना विज्ञान क्षेत्रात रुची निर्माण व्हावी यासाठी मिनी सायन्स लॅबची निर्मिती करण्यात आली आहे.
- शिक्षण क्षेत्रामध्ये नव्याने होत असलेल्या सकारात्मक आधुनिक बदलांची जाणीवजागृती करण्यासाठी प्रशिक्षकांसाठी विविध प्रशिक्षणांचे आयोजन केले आहे.
- शाळांमध्ये चालणाऱ्या शैक्षणिक कामकाजाची माहिती करून घेण्यासाठी व आवश्यकतेनुसार योग्य व समर्पक मार्गदर्शन करण्यासाठी महानगरपालिकेच्या शिक्षणाधिकार्यांपासून ते विभाग निरीक्षक (शाळा) पर्यंत सर्व अधिकारी वर्ग शाळा भेटी देत असतात.

मुंबई महानगर प्रदेशाचा (एमएमआर) सुधारित आराखडा नसल्याबाबत

(३) १४६५३ (०७-०४-२०१५). **अॅड.भीमराव धोंडे (आष्टी) :** सन्माननीय गृहनिर्माण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) म्हाडाच्या कोकण मंडळाला एसआरए प्राधिकरणामार्फत ५०० कोटी रुपये देण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर निधीमुळे आगामी काळात मुंबईलगतच्या मुंबई महानगर प्रदेशात मोठ्या प्रमाणात सामान्य नागरीकांना परवडणाऱ्या घरांची निर्मिती होणे शक्य होणार आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, गत तीन वर्षांपासून रखडलेल्या प्रादेशिक आराखड्याअभावी मुंबई महानगर क्षेत्रात गृहनिर्माण प्रकल्पासाठी निवासी क्षेत्रातील पुरेशी जमीन उपलब्ध न झाल्याने सदरहू निधी विनावापर पडून राहण्याची शक्यता निर्माण झाली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, मुंबई महानगर प्रदेशाच्या सुधारित आराखड्याचा मसुदा तयार करून त्यास तातडीने मंजूरी मिळण्याबाबत शासनाकडून आजतागायत कोणती कार्यवाही करण्यात आली वा येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. प्रकाश महेता (१४-१०-२०१७) :(१) नाही. तथापि झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणाच्या दि. १.१२.२०१४ रोजी संपन्न झालेल्या बैठकीमध्ये झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणाकडे शिल्लक असलेल्या निधीपैकी रु. ५०० कोटी इतकी रक्कम परवडणारी घरे बांधण्यासाठी म्हाडाकडे हस्तांतरीत करावी, असा ठराव पारीत करण्यात आला होता. तथापि, प्राधिकरणाच्या दि. १२.०८.२०१५ रोजीच्या १४ व्या बैठकीमध्ये अगोदरच्या ठरावाचा पुनर्विचार करून सदरचा रु. ५०० कोटी इतका निधी म्हाडाकडे हस्तांतरीत न करता तो निधी त्याच उद्देशासाठी संपूर्णतः शासन स्वामीत्व असलेल्या शिवशाही पुनर्वसन प्रकल्प मर्यादीत याचेकडे वर्ग करण्याच्या प्रस्तावास तत्वतः मंजूरी देण्यात आली. त्यानुसार झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणाच्या प्रस्तावाच्या अनुषंगाने व्दिपक्षीय करार करण्याबाबत शासनाची सहमती दि. २८.०१.२०१६ च्या पत्रान्वये झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण व शिवशाही पुनर्वसन प्रकल्प मर्यादीत यांना कळविण्यात आले आहे.

(२) होय.

(३) व (४) शासन अधिसूचना, नगर विकास विभाग, क्रमांक टिपीएस-१२१५/३११६/सीआर-४१/१६सीआयडीआर/युडी-१२ दि २८ फेब्रुवारी, २०१७ अन्वये मुंबई नवी मुंबई वगळता मुंबई प्रदेशातील इतर महानगरपालिकांसाठी प्रारूप विनियम नगर विकास विभागाकडून प्रसिध्द करण्यात आले आहेत.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबई येथील वडाळा, कांजूरमार्ग तसेच भिवंडी (जि.ठाणे) या परिसरात काही ठिकाणी स्मार्ट सिटी म्हणून विकसित करण्याबाबत

(४) १४८८० (०८-०४-२०१५). श्री.दिलीप वळसे-पाटील (आंबेगाव), श्री.रमेश कदम (मोहोळ), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मुंबई येथील वडाळा, कांजूरमार्ग तसेच भिवंडी (जि.ठाणे) या परिसरात काही ठिकाणी स्मार्ट सिटी म्हणून विकसित करण्याचा निर्णय एमएमआरडीएचे आयुक्त यांनी दिनांक ६ जानेवारी, २०१५ रोजी वा त्या सुमारास घेतला आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या स्मार्ट सिटीचे सर्वसाधारण स्वरूप काय आहे,
- (३) असल्यास, ही योजना केव्हापासून कार्यान्वीत होणार आहे ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (०६-१०-२०१७) :(१) हे खरे नाही. तथापि, वडाळा येथे व्यापारी संकुल उभारण्याचे प्रस्तावित असून त्याकरिता बृहत योजना तयार करण्यासाठी सल्लागाराची नेमणूक केली आहे. सल्लागाराच्या सदर आराखड्यामध्ये स्मार्ट सिटी संदर्भातील काही घटक प्रस्तावित करण्याचे विचाराधीन आहे.

- (२) स्मार्ट सिटी संदर्भातील कमांड सेंटर आणि आय.सी.टी.कॉरीडोर प्रस्तावित करण्याचे विचाराधीन आहे.
- (३) सदर आराखडा तयार करावयाचे काम सुरु असून त्यास शासनाची अंतिम मंजूरी मिळाल्यानंतरच सदर योजना कार्यान्वित होऊ शकेल.

मुंबई शहरातील रुग्णालयात डायलिसिस करण्याची सुविधा अत्यंत कमी आल्याबाबत

(५) १९८७२ (०४-०८-२०१५). श्री.मंगलप्रभात लोढा (मलबार हिल), श्री.अजय चौधरी (शिवडी), श्री.सुनिल राऊत (विक्रोळी), श्री.संजय पोतनीस (कलिना) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मुंबई शहरात असलेल्या सुमारे २५० डायलिसिस केंद्रांमध्ये शहरातील सुमारे ९००० रुग्णांवर उपचार केले जातात हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, १ कोटी पेक्षा लोकसंख्या जास्त असलेल्या मुंबई शहरातील रुग्णांकरिता डायलिसिस ही सोय अत्यंत कमी आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, डायलिसिससाठी आवश्यक असलेल्या डायलेझर टुर्बींग ह्या उपकरणावरील ४४ टक्के आकारण्यात येणारा कर कमी करण्याबाबत आणि मुंबई शहरात डायलिसिस केंद्राची संख्या वाढविण्याबाबत शासनाची भूमिका काय आहे ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (०३-१०-२०१७) :(१) मुंबई शहरात एकूण २२० डायलिसिस केंद्र कार्यरत असून त्याद्वारे १०,२०० रुग्णांवर बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत डायलिसिस सुरु आहेत.

(२) व (३) वाढती रुग्णसंख्या लक्षात घेऊन बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने सार्वजनिक व भागीदारी तत्वावर १. राजावाडी रुग्णालय, घाटकोपर, २. म.वा. देसाई रुग्णालय, मालाड, ३. सिध्दार्थ रुग्णालय, गोरेगांव, ४. डॉ. आंबेडकर रुग्णालय, कांदीवली व ५. शताब्दी रुग्णालय, गोवंडी या ठिकाणी डायलिसिसची सुविधा निर्माण केली आहे.

के.ई.एम. रुग्णालयात १७, नायर रुग्णालयात १५ व सायन रुग्णालयात १३ डायलिसिस यंत्रे आहेत.

तसेच, महानगरपालिकेमार्फत सार्वजनिक - खाजगी सहभाग प्रोत्साहन धोरणांतर्गत मे.शिवा आरोग्य संजीवनी, मे. नामीनाथजी जैन फाऊंडेशन व्हिलेज मागाठाणे व मे. नामीनाथजी जैन फाऊंडेशन साईबाबा, बोरीवली या ३ संस्थांमार्फत डायलिसिस सेंटर चालविण्यात येतात.

सदर ठिकाणी प्रतिमाह अंदाजे १८०० ते २२०० डायलिसिस करण्यात येतात.

महानगरपालिकेच्या अग्रवाल रुग्णालय, मुलूंड, भाभा रुग्णालय, वांद्रे (पूर्व), व्हि.एन.देसाई रुग्णालय, सांताक्रुझ (पूर्व) या ३ रुग्णालयांत डायलिसिस सेवा करण्याची कार्यवाही महानगरपालिकेमार्फत सुरु आहे.

तसेच, भाभा रुग्णालय, वांद्रे (पूर्व), व्हि.एन.देसाई रुग्णालय, सांताक्रुझ (पूर्व), सिध्दार्थ रुग्णालय, भगवती रुग्णालय, राजावाडी रुग्णालय, शताब्दी रुग्णालय (गोवंडी), महात्मा फुले रुग्णालय, संत मुक्ताबाई रुग्णालय व अग्रवाल रुग्णालय (मुलूंड) येथे सुरु असलेल्या अतिदक्षता विभागासमवेत प्रत्येकी २ खाटांचे डायलिसिस युनिट सुरु करण्याची कार्यवाही महानगरपालिकेमार्फत सुरु आहे.

दहिसर (मुंबई) नदीच्या पुनरुज्जीवनासाठी महानगरपालिकेने

तयार केलेल्या प्रकल्प अहवालाबाबत

(६) ३८३१४ (२१-०१-२०१६). डॉ.शशिकांत खेडेकर (सिंदखेड राजा), श्री.संजय पोतनीस (कलिना) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) दहिसर (मुंबई) नदीच्या पुनरुज्जीवनासाठी मुंबई महानगरपालिकेने तयार केलेल्या १५० कोटी रुपयांच्या प्रकल्प अहवालातील सर्व कामे प्राधान्याने पूर्ण करण्याचे आदेश मा. मुख्यमंत्री यांनी दिनांक १२ ऑक्टोबर, २०१५ रोजी वा त्यासुमारास संबंधित अधिकाऱ्यांना दिले आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर प्रकल्प अहवालातील कामाचे स्वरूप काय आहे व सदर कामे तातडीने पूर्ण करण्यासाठी कोणकोणत्या उपाययोजना केल्या आहेत,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत व याबाबची सद्यःस्थिती काय आहे ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (११-१०-२०१७) : (१) दहिसर नदीच्या सुशोभिकरणाचा एकपट आराखडा तयार करून त्या संदर्भातील आवश्यक परवानग्या घेण्याबाबत वन विभागाने पुढाकार घ्यावा तसेच, याबाबत आयुक्त, बृहन्मुंबई महानगरपालिका, महानगर आयुक्त, मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण, पर्यावरण विभाग आणि वन विभाग यांनी संयुक्तपणे कार्यवाही करण्याचे आदेश दिनांक १२ ऑक्टोबर, २०१५ रोजीच्या बैठकीत देण्यात आले होते.

(२) व (३) दहिसर नदीचे पुनरुज्जीवन व सुशोभिकरणाचे काम करण्यासाठी प्रकल्प अहवाल तयार करण्यासाठी सल्लागारांची नेमणूक अभिव्यक्ती स्वारस्याद्वारे करण्याबाबतचा प्रस्ताव तयार करण्यात आला असून, सल्लागाराने अंतिम प्रकल्प अहवाल सादर केल्यानंतर दहिसर नदीच्या पुनरुज्जीवन व सुशोभिकरणाचे काम निविदा मागवून सुरु करण्यात येणार आहे.

नदीच्या दोन्ही तीरांवर संरक्षक भिंती बांधणे, नदीकाठावरील झोपड्यांचे स्थलांतरण व पुनर्वसन, मलनिःसारण व्यवस्थापन व परिरक्षण, घनकचरा व्यवस्थापन, मलनिःसारण वाहिन्यांच्या जाळ्यांचे नियोजन व प्रत्यक्ष कामे करणे, नदीच्या काठावर सुशोभिकरण करणे इत्यादी कामे सदर प्रकल्पात प्रस्तावित करण्यात आली आहेत.

सन २००५ च्या मुंबईतील पूरस्थितीनंतर नदीच्या संरक्षक भिंती बांधण्याची कामे निधीच्या उपलब्धतेनुसार व नदीच्या दोन्ही काठावरील झोपड्यांचे स्थलांतरण व पुनर्वसन होण्यासापेक्ष सुरु असून, सद्यःस्थितीत ७०% बांधकाम पूर्ण करण्यात आले आहे.

राज्याच्या प्रस्तावित नव्या गृहनिर्माण धोरणाच्या अंतिम मसुद्याबाबत

(७) ४७६८७ (०२-०६-२०१६). श्री.राजेंद्र नजरधने (उमरखेड), श्रीमती देवयानी फरांदे (नाशिक मध्य), श्री.सुधाकर कोहळे (नागपूर दक्षिण), डॉ.राहूल आहरे (चांदवड), श्री.बाळासाहेब सानप (नाशिक पूर्व), श्री.योगेश सागर (चारकोप), श्री.सुरेश (राजूमामा) भोळे (जळगाव शहर), श्री.विकास कुंभारे (नागपूर मध्य), श्री.सुधाकर देशमुख (नागपूर पश्चिम), श्रीमती मनिषा चौधरी (दहिसर) : सन्माननीय गृहनिर्माण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्याच्या प्रस्तावित नव्या गृहनिर्माण धोरणाचा अंतिम मसुदा माहे जानेवारी २०१६ अखेरपर्यंत तयार करून तो मंजूरीसाठी मंत्रिमंडळाला सादर करण्याच्या सूचना मा.मुख्यमंत्री यांनी नगरविकास विभागाला दिल्या आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, त्यानुसार राज्याच्या प्रस्तावित नव्या गृहनिर्माण धोरणाचा अंतिम मसुदा तयार झाला आहे काय,

(३) असल्यास, त्याचे स्वरूप काय आहे ?

श्री. प्रकाश महेता (२८-०९-२०१७) :(१) व (२) घाटकोपर येथे दिनांक २ सप्टेंबर, २०१६ रोजी झालेल्या जाहीर सभेत मा. मंत्री (गृहनिर्माण) यांनी घोषित केले आहे.

(३) दिनांक २ सप्टेंबर, २०१६ रोजी घोषित करण्यात आलेल्या गृहनिर्माण धोरणामध्ये मुंबई उपनगरातील जुन्या व मोडकळीस आलेल्या भाडेतत्वावरील इमारतींमधील भाडेकरूच्या पुनर्वसनाकरीता सदर इमारतींच्या पुनर्विकासामध्ये प्रोत्साहनात्मक चटईक्षेत्र अनुज्ञेय करण्याची बाब तसेच मुंबईतील म्हाडा वसाहतींच्या पुनर्विकासाबाबत सुधारित धोरण, संक्रमण शिबिरे तसेच मुंबई उपनगरातील जुन्या व मोडकळीस आलेल्या इमारतींच्या पुनर्विकासाबाबतचे नविन धोरण इत्यादी मुद्दे समाविष्ट आहेत.

**नाशिक शहरात गेल्या एक ते दीड वर्षांपासून दोन ते अडीच हजार इमारती
पूर्णत्वाच्या दाखल्यापासून वंचित असल्याबाबत**

(८) ४८७९२ (०७-०५-२०१६). श्री.योगेश (बापू) घोलप (देवळाली) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) नाशिक शहरात गेल्या एक ते दीड वर्षांपासून दोन ते अडीच हजार इमारती कपाट क्षेत्राच्या अनियमित बांधकामामुळे पूर्णत्वाच्या दाखल्यापासून वंचित आहेत, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, यामुळे फ्लॅटचे बुकिंग केलेल्या ग्राहकांना स्वतःच्या घरापासून वंचित राहण्याची वेळ आली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, कपाट क्षेत्र नियमित करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) असल्यास, याबाबत निर्णय झाला असल्यास, त्याची अंमलबजावणी केव्हापासून करण्यात येणार आहे
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (०४-१०-२०१७) :(१) होय.

- (२) भोगवटा प्रमाणपत्र असल्याशिवाय सदनिकांचे खरेदीखत होत नाहीत. तथापि प्रारंभ प्रमाणपत्राच्या आधारे सदनिका विक्रीचा करारनामा (Agreement For Sale) होऊ शकतो. त्यामुळे मंजूर नकाशाचे आधारे ग्राहकांना सदनिका विकत घेण्यापासून बाधा दिसून येत नाही.
- (३), (४) व (५) सदयस्थितीत नाशिक शहराकरीता सुधारीत विकास योजना व विकास नियंत्रण नियमावली शासनाने दि.०९.०१.२०१७ रोजी मंजूर केली असून उक्त विकास नियंत्रण नियमावलीमध्ये अधिमूल्य आकारून अतिरिक्त चटई क्षेत्र निर्देशांकाबाबत तरतूद अंतर्भूत आहे. सदर तरतूदीच्या अनुषंगाने आयुक्त महानगरपालिका यांना कार्यवाही करता येईल.

पालघर जिल्हा मुख्यालयाची जागा विकसीत करण्याबाबत

(९) ५३१४७ (१७-०५-२०१६). श्री.क्षितीज ठाकूर (नालासोपारा) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) पालघर जिल्हा मुख्यालयाची जागा चांगल्याप्रकारे नियोजन करून विकसीत करण्यासाठी मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाची (MMRDA) नियुक्ती करण्याबाबतची मागणी तसेच (MMRDA) ची हद्द डहाणू पर्यंत वाढविण्यासाठी संबंधितांचे निवेदन स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी दिनांक १८ नोव्हेंबर, २०१५ रोजी वा त्यासुमारास मा.मुख्यमंत्री यांचेकडे देण्यात आल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदरहू निवेदनाद्वारे कोणत्या मागण्या करण्यात आल्या आहेत,
- (३) असल्यास, या प्रकरणी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहे ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (२६-०९-२०१७) : (१) व (२) स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी दिनांक १८ नोव्हेंबर, २०१५ रोजी मा.मुख्यमंत्री यांना दिलेल्या निवेदनामध्ये पालघर जिल्हा मुख्यालयाची जागा चांगल्याप्रकारे नियोजन करून विकसित करण्यासाठी मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाची (MMRDA) नियुक्ती करण्याबाबतची मागणी केली होती.

(३) व (४) यासंदर्भात महसूल व वन विभागाने दिनांक २९ जून, २०१६ च्या शासन निर्णयान्वये सिडको लि. नवी मुंबई मार्फत शासकीय जमीन विकसित करून नवनिर्मित पालघर जिल्हा मुख्यालय तसेच नव नगर विकसित करण्याबाबत निर्णय घेतला आहे.

कुलाबा (मुंबई) येथील संक्रमण शिबीरातील रहिवाशांसाठीच्या घराबाबत

(१०) ६३०२५ (२९-०८-२०१६). श्री.राज पुरोहित (कुलाबा) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) कुलाबा (मुंबई) येथील संक्रमण शिबीरातील रहिवाशांसाठी म्हाडाने बांधलेल्या ७ मजली इमारतींमध्ये सुरक्षेच्या कारणांमुळे संरक्षण विभागाने (आर्मीने) ७ मजल्यापर्यंत वास्तव्याची परवानगी नाकारून केवळ ३ मजल्यापर्यंत वास्तव्याची परवानगी दिली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर इमारतींमधील ४ ते ७ मजल्यावरील सुमारे ८० गाळे वास्तव्याच्या परवानगी अभावी रिकामे असल्याचेही निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदर ८० गाळ्यांचा ताबा मिळविण्यासाठी केंद्र शासनाच्या संबंधित विभागाचे ना-हरकत प्रमाणपत्र मिळणे आवश्यक असल्याचेही निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, त्यानुसार शासनाने ना-हरकत प्रमाणपत्र मिळविण्याबाबत केंद्र शासनाकडे पाठपुरावा केला आहे काय,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (१०-१०-२०१७) : (१) उपाध्यक्ष तथा मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांचेकडून प्राप्त अहवालांनुसार, कफ परेड, कुलाबा येथील ३० वर्षे जुन्या ६८८ संक्रमण गाळ्यांच्या पुनर्बांधणीचा निर्णय म्हाडा प्राधिकरणाने दि.०२.११.२००५ रोजी घेतला होता व त्यानुसार प्रत्येकी १८०.०० चौ.फु. गाळे असलेल्या तळ + ७ मजल्यांच्या इमारती बांधण्याचा निर्णय घेण्यात आला होता. प्रथम टप्प्यात बांधकाम झालेल्या इमारत क्र.१-अ (तळ+७ मजले) व इमारत क्र. २-अ (तळ+६ मजले) चे बांधकाम पूर्ण झाले असून त्या इमारतींमधील तळ + ३ मजला इतक्या बांधकामास संरक्षण विभागाने (आर्मी) परवानगी दिलेली आहे व त्यानुसार मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाने भोगवटा प्रमाणपत्र दिलेले आहे.

(२) वास्तव्याच्या परवानगी अभावी सदर इमारतींमधील एकूण ७८ गाळे रिक्त आहेत.

(३) सदर इमारतींच्या बांधकामास मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाने दि.२४.१२.२००८ व दि.१३.०७.२०१२ रोजी मान्यता दिली होती. तथापि, इमारतींचे बांधकाम पूर्ण झाल्यानंतर मुंबई महानगर प्रादेश विकास प्राधिकरणाने संरक्षण विभागाकडून ना हरकत प्रमाणपत्र सादर करण्यास म्हाडाला कळविले. त्यानुसार सदर प्रकल्पालगतच्या नेव्ही आस्थापनेकडून

दि.२३.१०.२०१२ रोजी ना हरकत प्रमाणपत्र देण्यात आले असून संरक्षण विभागाने त्यांच्या दि.१८.०५.२०११ च्या परिपत्रकाचा आधार घेऊन दि.१९.०१.२०१३ च्या पत्रान्वये ना हरकत प्रमाणपत्र देण्यास नकार दिला आहे.

(४) मुख्य अधिकारी, मुंबई गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास मंडळ यांच्या अहवालानुसार, तत्कालिन मा.मुख्यमंत्री महोदयांनी त्यांच्या दि.१८.१०.२०१३ च्या पत्रान्वये मा.केंद्रीय मंत्री, संरक्षण यांना या प्रकरणी लक्ष घालण्याबाबत केलेल्या विनंतीनुसार आर्मीने त्यांच्या दि.२३.०८.२०१३ पत्रान्वये तळ + ३ मजल्यांच्या इमारतीस ना हरकत प्रमाणपत्र दिलेले आहे व संक्रमण गाळ्यांच्या इमारतीसाठी उर्वरित ४ मजल्यांकरीता व पुनर्वसित गाळ्यांच्या इमारतीसाठी उर्वरित ३ मजल्यांच्या बांधकामांना ना हरकत प्रमाणपत्र निर्गमित करण्यासाठी भारत सरकारच्या संरक्षण विभागाकडे पाठपुरावा करण्यात येत आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**नरिमन पॉईंट (मुंबई) येथील मनोरा आमदार निवासाशेजारील
झोपडपट्टी पुनर्वसन योजनेबाबत**

(११) ६६८४८ (१६-०१-२०१७). श्री.अमित घोडा (पालघर), श्रीमती दिपिका चव्हाण (बागलाण), श्री.पांडुरंग बरोरा (शहापूर), श्री.नरहरी झिरवाळ (दिंडोरी), श्री.शामराव ऊर्फ बाळासाहेब पाटील (कराड उत्तर), श्री.दिपक चव्हाण (फलटण) : सन्माननीय गृहनिर्माण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नरिमन पॉईंट (मुंबई) येथील मनोरा आमदार निवासाशेजारी समुद्रापासून केवळ १० ते २० मिटर अंतरावर विक्री करावयाच्या इमारतीचे काम सुरु असल्याची बाब शासनाच्या झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणाला (SRA) माहे ऑगस्ट, २०१६ मध्ये निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, समुद्रकिनारी हे बांधकाम सुरु असल्याने महाराष्ट्र सागरी हद्द व्यवस्थापन विभागाने वेळोवेळी याबाबत आक्षेप उपस्थित केले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सीआरझेड मॅपिंगबाबत चेन्नई येथील अण्णा युनिव्हर्सिटीतील इन्स्टिट्यूट ऑफ रिमोट सेन्सिंग यांच्याकडून १५ दिवसांत नकाशे सादर करण्याचे विकासकाला सांगण्यात आले होते, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, सागरी हद्द व्यवस्थापन प्राधिकरणाने काम थांबविण्याचे वेळोवेळी आदेश दिले असतांनाही स्थगिती आदेश का उठविण्यात आला याबाबत चौकशी करण्यात आली आहे काय,

(५) असल्यास, या प्रकरणी दोषी असणाऱ्या अधिकाऱ्यांवर शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे, नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. प्रकाश महेता (०९-१०-२०१७) :(१) मुंबईमधील नरिमन पॉईंट, बँकबे रिक्लमेशन स्कीम-३ येथील सी.एस.क्र. १९८०, भूखंड क्र. १५३ अ व १५० अ महात्मा फुले अ व बी या सहकारी गृहनिर्माण संस्थेला प्रथम दि. १५/११/२००७ रोजी आशयपत्र व त्यानंतर दि. २८/२/२००९ आणि

दि.६/४/२०१० रोजी सुधारीत आशयपत्रे दिली आहेत. यामधील भूखंड क्र.१५०अ वर करमणूकीच्या मैदानाचे आरक्षण आहे. या योजनेतील विक्री घटकाच्या इमारतीस दि.१९/१/२०१३ रोजी जोत्यापर्यंतच्या बांधकामास परवानगी दिली आहे त्यानुसार बांधकाम सुरु आहे.

(२) आक्षेप उपस्थित केले होते हे खरे आहे.

(३) यासंदर्भात महाराष्ट्र सागरी किनारा व्यवस्थापन प्राधिकरणाच्या दि. २३/१/२०१५ रोजीच्या ९७ व्या बैठकीमध्ये **Center for Earth Science Studies** या संस्थेने काल्पनिक रेषा व **HTL Line** च्या दिलेल्या नकाशानुसार योजनेच्या जागेवर **Pillar** उभारावे असे निर्देश दिले होते. सदरहू निर्देशानुसार आवश्यक ती कार्यवाही करण्याची विनंती उपरोक्त संस्थेस झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणामार्फत दि.२५/३/२०१५ रोजीच्या पत्रान्वये करण्यात आली असून सदरहू पत्राची प्रत विकासकास पाठपुरावा करण्यासाठी पाठविण्यात आली आहे.

(४) पर्यावरण विभागाच्या अहवालानुसार केंद्रिय वने, पर्यावरण व वातावरणीय बदल मंत्रालय, नवी दिल्ली यांनी दि. १७/११/२००६ रोजीच्या पत्रान्वये भू.क्र.१९८० (पैकी), फोर्ट, भू.क्र. १५३ (पैकी) बँकबे रिकलेमेशन स्किम-III, नरीमन पॉईंट, मुंबई येथील झोपडपट्टी पुनर्वसन योजना प्रकल्पाला सि.आर.झेड अधिसूचना, १९९१ अंतर्गत परवानगी देण्यात आली आहे. सदर झोपडपट्टी पुनर्वसन योजना प्रकल्पाबाबत महाराष्ट्र सागरी किनारा व्यवस्थापन प्राधिकरणाकडे प्राप्त झालेल्या तक्रारीच्या अनुषंगाने दि.१६/११/२०११ रोजीच्या पत्रान्वये प्रकल्प प्रवर्तकाला प्रकरणाचे निराकरण होईपर्यंत बांधकाम थांबविण्याचे निर्देश देण्यात आले. सदर विषय महाराष्ट्र सागरी किनारा क्षेत्र व्यवस्थापन प्राधिकरणाच्या दि.१५ मे २०१२ व ३० जुलै २०१२ रोजी झालेल्या ७५ व ७६ व्या बैठकीत विचारार्थ घेण्यात आला होता. सदर बैठकीत झालेल्या निर्णयानुसार दि.१/१०/२०१२ रोजीच्या पत्रान्वये पुनर्वसन इमारतीचे बांधकाम थांबविण्याचे निर्देश मागे घेण्यात आले. या प्रकरणी महाराष्ट्र सागरी किनारा क्षेत्र व्यवस्थापन प्राधिकरणाच्या दि.२३ जानेवारी २०१५ रोजी झालेल्या ९७ व्या बैठकीत दि.१/१०/२०१२ रोजीचे आदेश हे संपूर्ण झोपडपट्टी पुनर्वसन योजना प्रकल्पाला लागू राहतील असा निर्णय घेण्यात आला. त्यानुसार झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणाने दि.१७/४/२०१५ च्या पत्रान्वये विक्री घटकाच्या इमारतीच्या बांधकामावरील स्थगिती उठविली आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

माझगाव (मुंबई) येथील बंदुकवाला इमारतीला लागलेली आग

(१२) ६७०१९ (१६-१२-२०१६). श्री.नसीम खान (चांदिवली), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) माझगाव (मुंबई) येथील बंदुकवाला ह्या दुमजली जुन्या इमारतीला दिनांक ७ सप्टेंबर, २०१६ रोजी वा त्या सुमारास आग लागली, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, सदर आगीची चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार इमारतीमधील रहिवाशांना शासनाने कोणती मदत केली वा करण्यात येत आहे तसेच सदर नागरीकांच्या निवाऱ्याची कोणती पर्यायी व्यवस्था करण्यात आली आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (१२-१०-२०१७) : (१) हे खरे आहे.

(२) सदर आगीची चौकशी केली असता, सदर आग "सदोष विद्युत प्रणाली" मुळे लागल्याचे आढळून आले.

तथापि, सदर घटना ही नैसर्गिक आपत्तीमध्ये मोडत नसल्याने सदर घटनेमध्ये झालेल्या जीवित व वित्त हानीबाबत कोणतीही मदत देण्यात आलेली नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

कोल्हापूर शहरात पाणीपुरवठा करणाऱ्या शिंगणापूर बंधान्याचा भराव खचल्याबाबत

(१३) ६८८४७ (०६-०१-२०१७). श्री.हसन मुश्रीफ (कागल), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा), श्री.भास्कर जाधव (गुहागर), श्री.सुरेश लाड (कर्जत), श्री.शामराव ऊर्फ बाळासाहेब पाटील (कराड उत्तर) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) कोल्हापूर शहराला पाणीपुरवठा करणाऱ्या शिंगणापूर बंधान्याचा भराव खचला असल्याचे माहे ऑगस्ट, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर बंधान्याची शासनाने पाहणी केली आहे काय,
- (३) असल्यास, पाहणीचे निष्कर्ष काय आहेत व तदनुसार सदर बंधान्याची दुरुस्ती करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (१०-१०-२०१७) : (१) हे खरे नाही.

- बंधारा किंवा भराव खचला नसून बंधान्याच्या दक्षिण बाजूस शिंगणापूर गावात येणाऱ्या डांबरी रस्त्यावर खड्डा पडल्याचे निदर्शनास आले होते.
 - सदर खड्ड्याची डागडुजी कोल्हापूर महानगरपालिकेमार्फत करण्यात आली आहे.
- (२), (३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

लोअर परळ येथील एनटीसी मिल कंपाउंडमधील टॉवरचे बांधकाम मध्यरात्रीनंतरही सुरु असल्याबाबत

(१४) ७२०५५ (१६-०१-२०१७). श्री.अशोक पाटील (भांडूप पश्चिम) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) लोअर परळ येथील एनटीसी मिल कंपाउंडमधील टॉवरचे बांधकाम रात्री ७ ते सकाळी ७ या वेळेत करणार नाही अशी हमी देण्यासाठी उच्च न्यायालयाने माहे मार्च, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान विकासकाला आठवड्याची अंतिम मुदत दिली होती, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, त्यानुषंगाने अशी अट महानगरपालिकेने विकासकाला घातलेली असतानाही मध्यरात्रीनंतरही विकासकाकडून बांधकाम सुरु असल्यामुळे परिसरातील रहिवाशांना ध्वनीप्रदूषणाचा त्रास सहन करावा लागत आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त विकासकावर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (०६-०९-२०१७) : (१) हे खरे नाही.

(२) व (३) सेनापती बापट मार्ग येथील द पार्क या निर्माणाधीन इमारतीचे बांधकाम रात्री सुरु असल्याच्या व त्यामुळे ध्वनीप्रदूषण होत असल्याच्या तक्रारी स्थानिक पोलीस ठाण्यास प्राप्त झाल्या होत्या.

सदर तक्रारीस अनुसरून इमारतीच्या ठेकेदारांविरुधात महाराष्ट्र पोलीस कायदा कलम ३३ (टि)/१३१ अन्वये कारवाई करण्यात आली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबई महानगरपालिकेची कामे करणा-या कंत्राटदाराच्या प्रत्येक हिशोबावर संगणकाद्वारे नजर ठेवण्यात येणार असल्याबाबत

(१५) ७३८४४ (२०-०४-२०१७). अॅड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम), अॅड.पराग अळवणी (विलेपार्ले), श्री.संजय केळकर (ठाणे), श्री.प्रशांत ठाकूर (पनवेल), श्री.अतुल भातखळकर (कांदिवली पूर्व) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मुंबई महानगरपालिकेची कामे करणा-या कंत्राटदाराच्या प्रत्येक हिशोबावर संगणकाद्वारे नजर ठेवण्यात येणार असून निष्काळजी व कामचुकार कंत्राटदारांकडून त्यांच्या जमा रक्ककमेतून आवश्यक ती रक्कक व दंड कापून घेण्यात येणार असल्याचा निर्णय महानगरपालिकेने घेतल्याचे माहे जानेवारी, २०१७ वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर निर्णयाची अंमलबजावणी करण्यात आली आहे काय,
- (३) असल्यास, आतापर्यंत किती कंत्राटदारांकडून कंत्राट ठेव रक्कक घेतली आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (०३-१०-२०१७) : (१), (२), (३) व (४) बृहन्मुंबई महानगरपालिकेची कामे करणा-या निष्काळजी व कामचुकार कंत्राटदारांकडून त्यांच्या जमा रकमेतून महानगरपालिकेच्या प्रचलित पध्दतीनुसार आवश्यक ती रक्कक व दंड कापून घेण्यात येत असतो. तथापि, याबाबतचा धोरणात्मक निर्णय महानगरपालिकेमार्फत घेण्यात आला आहे.

बृहन्मुंबई महानगरपालिकेत नोंदणीकृत असलेल्या कंत्राटदारांची नोंदणीविषयक व महानगरपालिकेत पार पाडत असलेल्या कामांविषयीची माहिती एका युनिक कोड (UID) शी जोडून ती महानगरपालिकेच्या सॅप प्रणालीमध्ये उपलब्ध करून देण्याचे काम प्रगतीपथावर आहे.

सदर प्रकल्पांतर्गत बृहन्मुंबई महानगरपालिकेत कंत्राटदारांची असलेली नोंदणीविषयक माहिती तसेच, नोंदणीकृत कंत्राटदार महानगरपालिकेत करीत असलेल्या कामांसंबंधी विविध माहिती इत्यादी बाबींची तपशीलवार माहिती अंतर्भूत करण्याचे महानगरपालिकेमार्फत योजिले आहे.

सदर धोरणात्मक निर्णयानुसार संगणक प्रणालीमध्ये आवश्यक त्या सुधारणा करण्याची प्रक्रिया महानगरपालिकेमार्फत सुरु असून, सदर प्रणाली कार्यान्वित झाल्यानंतर या प्रणालीन्वये कंत्राटदारांकडून दंडाची किती रक्कम घेण्यात आलेली आहे याबाबतची माहिती उपलब्ध होणार आहे.

**कोथरुड क्षेत्र (ता.हवेली, जि.पुणे) सर्व्हे नं.८७/७, अ" सुतार चाळ,
आझादनगर येथील झोपडपट्टी पुनर्वसन प्रकल्पाबाबत**

(१६) ७३९४३ (२०-०४-२०१७). श्री.भिमराव तापकीर (खडकवासला) : सन्माननीय गृहनिर्माण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कोथरुड क्षेत्र (ता.हवेली, जि.पुणे) येथील सर्व्हे नं.८७/७, अ" सुतार चाळ, आझादनगर, शासन स्तरावर झोपडपट्टी म्हणून मंजूर असतांना तेथील रहिवासी अनेक वर्षांपासून पुनर्वसनाच्या प्रतिकेत असल्याचे माहे जानेवारी, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर ठिकाणी वास्तव्यास असलेल्या पात्र रहिवाश्यांचे झोपडपट्टी पुनर्वसन अंतर्गत फोटोपास ही काढले आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर ठिकाणी झोपडपट्टी पुनर्वसन प्रकल्प राबविण्यासाठी जास्त कालावधी लागल्याने तेथील रहिवाश्यांच्या रहिवासाचा गंभीर प्रश्न निर्माण झाला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, यासंदर्भात शासनाकडून कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. प्रकाश महेता (०५-१०-२०१७) : (१) व (२) होय, हे खरे आहे. सदर योजनेची अंतिम पात्रता यादी परिशिष्ट-२ सक्षम प्राधिकारी तथा उप आयुक्त, विभाग क्र.१ पुणे महानगरपालिका यांच्याकडून २००९ मध्ये प्रसिध्द करण्यात आली आहे. त्यानुसार एकूण ४२ झोपड्या असून त्यात ४० पात्र आहेत. पुणे महानगरपालिकेच्या १९८४ आदेशानुसार ही घोषित झोपडपट्टी असून क्षेत्रफळ २ हे. ७० आर एवढे आहे.

(३) व (४) सदर मिळकतीबाबत विकासक यांनी मालकी हक्क दर्शवून २१३०.७५ चौ.मी. क्षेत्राबाबत प्रस्ताव सादर केला आहे. सदर मिळकत पुणे महानगरपालिकेच्या ताब्यात असल्याचे दस्तऐवज असल्याने प्रस्तावास पुणे महानगरपालिकेचे नाहरकत प्रमाणपत्र झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणाने मागविले आहे. तसेच, पुणे महानगरपालिका यांच्या दि.१६.१२.२०१६ पत्रान्वये सदर क्षेत्राबाबत पुणे महानगरपालिकेचे मालकी हक्क प्राप्त करून घेणेसाठी आवश्यक ती कार्यवाही महानगरपालिकेकडून करण्यात येत आहे असा झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणाचा अहवाल आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

खडकवासला (ता.हवेली, जि.पुणे) धरणातून पुणे शहरास पाणी पुरवठा

होताना पाण्याची गळती होत असल्याबाबत

(१७) ७४३९१ (१५-०४-२०१७). श्री.भिमराव तापकीर (खडकवासला) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) खडकवासला (ता.हवेली, जि.पुणे) धरणातून पुणे शहरास पाणी पुरवठा होताना सर्व्हेक्षणत पाणी गळतीचे प्रमाण ३५ ते ४० टक्के असल्याचे माहे जानेवारी, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, खडकवासला धरण ते पर्वती व खडकवासला धरण ते वारजे जलशुद्धीकरण केंद्रापर्यंतचे पाणी गळती रोखण्याचे काम संथगतीने सुरु आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(४) असल्यास, तदनुसार पाणी गळती थांबविण्यासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (१७-१०-२०१७) : (१), (२), (३) व (४) अंशतः खरे आहे.

खडकवासला धरणातून मिळणारे पाणी शहरामध्ये पाणी पुरवठा करताना साधारणपणे ३५ ते ४० टक्के एवढे गळतीचे प्रमाण आहे. सदर गळतीचे प्रमाण कमी करण्यासाठी खडकवासला धरण ते पर्वती जलकेंद्रशुद्धीकरण केंद्र व खडकवासला धरण ते वारजे जलशुद्धीकरण केंद्रापर्यंत बंद पाईपलाईन काम करण्यात आले आहे. तसेच सध्या पर्वती जलशुद्धीकरण केंद्र ते लष्कर जलशुद्धीकरण केंद्रापर्यंत बंद नलिकेचे काम प्रगतीपथावर आहे. शिवाय समान पाणीपुरवठा योजना मंजूर झाली असून सदर योजना कार्यान्वित झाल्यावर गळतीचे प्रमाण कमी होणार आहे.

वितरण व्यवस्थेमधील नलिका फुटून होणारी पाण्याची गळती वेळोवेळी दैनंदिन देखभाल दुरुस्ती करून थांबविली जाते.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**दक्षिण मुंबईतील कुलाबा येथील राजवाडक स्ट्रीटवरील रुपनिकेतन
(शनीदेव) या इमारतीत केलेले अनधिकृत बांधकाम**

(१८) ७४५४६ (२०-०४-२०१७). श्री.सरदार तारासिंह (मुलुंड) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) दक्षिण मुंबईतील कुलाबा येथील राजवाडक स्ट्रीटवरील रुपनिकेतन (शनीदेव) ही इमारत तळ अधिक एक मजला असताना ती दुरुस्तीच्या नावाखाली युनायटेड कन्स्ट्रक्शनने तळ अधिक चार मजले बेकायदेशीर बांधकाम केले असून सदर बेकायदेशीर बांधकाम तातडीने जमीनदोस्त करण्याबाबत मुंबई उच्च न्यायालयाने दिनांक ८ ऑक्टोबर, २०१६ रोजी वा त्या सुमारास मुंबई महानगरपालिकेला आदेश दिल्याची बाब निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, इमारत दुरुस्तीच्या नावाखाली हे चार मजली बांधकाम विकासकाने पैसे कमविण्याच्या हेतुने केले असल्याचे निदर्शनास आल्यानंतर महानगरपालिकेने सन २०१५ मध्ये सदर बेकायदेशीर बांधकाम थांबविण्याबाबत विकासकाला वारंवार नोटीसा दिल्या होत्या, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, कुलाबा येथील मेहता हाऊस, हारमोसजी रोड या उपकर प्राप्त म्हाडाच्या इमारतीत झुबेर उस्मान कोराडिया व अझिझुर रेहमान या दोन विकासकांनी सन २०१३-१४ मध्ये एका मजल्याचे बेकायदेशीर बांधकाम केल्याचे निदर्शनास आले, हेही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, महानगरपालिका कायदा कलम ५२/४३ अन्वये नोटीस देऊन एमआरटीपी अॅक्टनुसार कारवाई करण्यात यावी अशा महानगरपालिकेने अनेक वेळा दिलेल्या नोटीसा, तसेच माहे मार्च २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान नगरविकास राज्यमंत्री यांनी सदर अनधिकृत बांधकाम निष्कासित करण्यात येणार असल्याबद्दल लेखी कबुली दिली, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, शासन स्तरावर वेळोवेळी बेकायदेशीर बांधकाम केल्याचे निदर्शनास येऊनही महानगरपालिका व म्हाडाचे अधिकारी हेतूतः सदर बेकायदेशीर बांधकाम निष्कासित करण्यास टाळाटाळ करीत असून अशा अधिकाऱ्यांविरुद्ध कोणतीच कारवाई करण्यात न येण्याची सर्वसाधारण कारणे काय आहेत,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (१०-१०-२०१७) : (१) सदर प्रकरणी मे. युनायटेड कन्स्ट्रक्शन यांनी दिनांक २०.०९.२०१६ रोजी मा. उच्च न्यायालयात बी.सी.सी.सी. सुट क्रमांक ३३५४/२०१४ अन्वये दाखल केलेल्या अपिलावर पारित केलेले "जैसे थे" आदेश मा. न्यायालयाने दिनांक २२.०९.२०१६ रोजी रद्द केले.

मा.न्यायालयाच्या आदेशानुसार बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत दिनांक २३.०९.२०१६ रोजी सदर इमारतीवर निष्कासनाची कारवाई करण्यात आली. सदर निष्कासनाच्या कारवाई दरम्यान तळमजला व ३ न्या मजल्याच्या लादी कोबा स्लॅबचे निष्कासन करण्यात आले.

तथापि, मा.उच्च न्यायालयाच्या आदेशाविरुद्ध मे. युनायटेड कन्स्ट्रक्शन यांनी मा.सर्वोच्च न्यायालयात दिनांक २६.०९.२०१६ रोजी एस.एल.पी. (सिव्हील) क्र. २९१२६/२०१६ अन्वये दाखल केलेल्या दाव्यात मा.सर्वोच्च न्यायालयाने निष्कासन कारवाईवर स्थगिती आदेश पारित केले.

तदनंतर दिनांक ०३.०२.२०१७ रोजी मा. सर्वोच्च न्यायालयाने मे. युनायटेड कन्स्ट्रक्शन यांनी दाखल केलेला दावा रद्द केला.

(२) सदर प्रकरणी दिनांक २०.१०.२०१४ रोजी सदर इमारतीच्या निष्कासनाचे काम चालू असल्याचे आढळून आल्याने, महानगरपालिकेमार्फत सदर अनधिकृत निष्कासनाविरुद्ध मुंबई महानगरपालिका अधिनियम १८८८ च्या कलम ३५४अ अन्वये दिनांक २१.१०.२०१४ रोजी मालक/भोगवटाधारक व मे. ए. टी. कॉर्पोरेशन (कंत्राटदार) यांना नोटीस बजावण्यात आली.

सदर नोटीशीच्या विरोधात पक्षकारामार्फत मा. नगर दिवाणी न्यायालयात बी.सी.सी.सी. सुट क्रमांक ३३५४/२०१४ अन्वये दाखल केलेल्या दाव्यावर दिनांक १६.१२.२०१४ रोजी मा.न्यायालयाने स्थगिती आदेश पारित केले.

सदर प्रकरण न्यायप्रविष्ट असतांना देखील सदर ठिकाणी अनधिकृत बांधकाम सुरु असल्याने संबंधित मालक/भोगवटादार यांना महानगरपालिकेमार्फत मुंबई महानगरपालिका अधिनियम १८८८ च्या कलम ३५४अ अन्वये नोटीस बजावून सदर बांधकाम थांबविण्यात आले.

(३) सदर प्रकरणी महानगरपालिकेमार्फत मुंबई महानगरपालिका अधिनियम १८८८ च्या कलम ३५४अ अन्वये दिनांक ०५.१२.२०१३ रोजी नोटीस बजावण्यात आली.

सदर इमारतीच्या अनधिकृत ४ थ्या मजल्याच्या निष्कासनाचे काम महानगरपालिकेमार्फत नियुक्त करण्यात आलेल्या कंत्राटदारामार्फत सुरु आहे.

तसेच, सदर इमारतीतील ४ थ्या मजल्यावरील खोली क्रमांक ३१ येथील भाडेकरुने मा. नगर दिवाणी न्यायालयात दावा दाखल केला असून, सदर प्रकरण न्यायप्रविष्ट आहे.

(४) हे खरे आहे.

(५) व (६) कुलाबा येथील मेहता हाऊस, हारमोसजी रोड या उपकर प्राप्त इमारतीचे प्रकरण न्यायप्रविष्ट आहे.

तसेच, राजवाडकर स्ट्रीट येथील रुपनिकेतन (शनिदेव) ही तळमजला + ४ मजल्याची इमारत निष्कासित करण्याची कार्यवाही महानगरपालिकेमार्फत सुरु आहे.

कोल्हापूर महानगरपालिकेने शहरातील कचऱ्याच्या निर्गतीकरणासाठी कसबा बावड्यातील लाईनबाजार परिसरानजीक सुरु केलेल्या झुम प्रकल्पाबाबत

(१९) ७६६३५ (२१-०४-२०१७). श्री.राजेश क्षीरसागर (कोल्हापूर उत्तर) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कोल्हापूर महानगरपालिकेने शहरातील कचऱ्याच्या निर्गतीकरणासाठी कसबा बावड्यातील लाईनबाजार परिसरानजीक सुरु केलेल्या झुम प्रकल्पाचा ठेका दिलेल्या कंपनीचे कर्मचारी निम्म्यातून प्रकल्प सोडून गेले आहेत, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, सदर प्रकल्पाचे काम अर्धवट स्थितीत सोडून गेल्यामुळे येथे कच-याचे ढिग वाढत चाललेले आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, वाढलेल्या कचऱ्याच्या ढिगाऱ्यांना लागणाऱ्या आगीमुळे बाहेर पडणारा धूर, उग्र वास व कचऱ्याच्या दुर्गंधीमुळे परिसरातील नागरिकांना श्वास घेणे कठीण बनले असून नागरिकांच्या आरोग्यास गंभीर धोका निर्माण होत आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, प्रकल्पाच्या ठिकाणावर कोणाचेही नियंत्रण नसल्यामुळे “बेवारस झुम प्रकल्प” अशी ओळख निर्माण झाली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (५) असल्यास, उक्त झुम प्रकल्पासंदर्भात शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (०४-१०-२०१७) : (१) हे खरे नाही.

घनकचऱ्यावर प्रक्रिया करण्यासाठी नेमलेली झुम बायो फर्टी प्रा. लि. ही कंपनी सन २०१० मध्ये बंद झाली असून, कोल्हापुर महानगरपालिकेने सदरचा प्रकल्प डीबीएफओटी तत्वावर उभारण्याकरीता ग्रीन एनर्जी प्रा. लि. मुंबई या संस्थेची नेमणूक केली आहे.

(२) कोल्हापूर महानगरपालिकेकडे सद्यस्थितीत दैनंदिन कचरा विल्हेवाटीसाठी जागा उपलब्ध नाही.

• याकामी शासनाने मंजूर केलेल्या मौजे टोप ता.हातकणंगले येथील जागेबाबत सर्वोच्च न्यायालयात दावा प्रलंबित आहे.

• यामुळे शहरातील दैनंदिन उचलण्यात येणारा कचरा जागेच्या उपलब्धतेअभावी कसबा बावडा येथील साईटवर टाकण्यात येत असल्याने कचऱ्याचे ढिग निर्माण झाले आहेत.

(३) व (४) हे खरे नाही.

• आगीमुळे धूर निर्माण होऊन परिसरातील नागरिकांचे आरोग्य धोक्यात आल्याचे किंवा कोणतीही हानी घडल्याचे निदर्शनास आले नाही.

• कचऱ्याच्या ढिगामधुन निर्माण होणारे विविध प्रकारचे गॅसेस व उन्हाच्या तीव्रतेमुळे कचऱ्याच्या ढिगांना आग लागण्याच्या घटना घडत असतात.

• आग नियंत्रित करण्यासाठी या ठिकाणी आगनियंत्रक उपाययोजने अंतर्गत एक वॉटर प्रेशर पंप व दोन पाणी टँकर स्थायी स्वरूपात उपलब्ध करून देण्यात आलेले असून आवश्यकतेनुसार अग्निशमन विभागातील फायर फायटर वाहने वेळोवेळी उपलब्ध करून देण्यात येतात. याद्वारे वेळीच आग नियंत्रणात आणली जाते.

(५) झुम प्रकल्पामधील इनर्ट मटेरियलची विल्हेवाटीकरीता कोल्हापुर शुगरमिल कसबा बावडा यांची ३ हेक्टर जागा उपलब्ध झाली आहे.

• इनर्ट मटेरियलच्या वाहतुकीसाठी निविदा प्रक्रियेअंती ठेकेदार नियुक्त करण्यात आले आहेत.

• सदरचे काम करारपत्र पूर्ण होताच सुरु करण्यात येणार आहे.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबईत उंच इमारतींना आगी लागण्याच्या घटनांमध्ये दिवसेंदिवस होत असलेली वाढ

(२०) ७६६९५ (२१-०४-२०१७). श्री.संजय पोतनीस (कलिना) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईतील नरिमन पॉईंट येथील एअर इंडिया इमारतीतील २२ व्या मजल्याला दिनांक २० डिसेंबर, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास भीषण आग लागली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या घटनेची शासन स्तरावर चौकशी केली आहे काय, सदर आगीत किती जिवीत व वित्त हानी झाली असून त्यानुसार कोणत्या स्वरूपाची मदत केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (१०-१०-२०१७) : (१) हे खरे आहे.

(२) व (३) सदर आगीची चौकशी केली असता, सदर आग "सदोष विद्युत प्रणाली" मुळे लागल्याचे आढळून आले.

सदर दुर्घटनेत कोणतीही जीवित हानी झालेली नाही. तथापि, सदर आगीमध्ये दरवाजे, वायरिंग, पीओपी, टेबल, खुर्च्या, टि पॉय, शो पीस, कपाटे, फर्निचर, सोफा, फ्रुट ट्राली, पेंटिंग व इतर ऑफिसमधील साहित्य अर्धवट व काही पूर्णपणे जळून नुकसान झाले आहे.

सदर दुर्घटना नैसर्गिक आपत्तीमध्ये मोडत नसल्याने सदर प्रकरणी मदत करण्यात आलेली नाही.

शताब्दी रुग्णालयातील (गोवंडी) ट्रामा वार्ड, प्रसुतीगृह, सर्जिकल व इतर वॉर्ड सुसज्ज करण्याबाबत

(२१) ७६७७७ (२१-०४-२०१७). श्री.तुकाराम काते (अणुशक्ती नगर) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) गोवंडीच्या शताब्दी रुग्णालयातील ट्रामा वार्ड, प्रसुतीगृह, सर्जिकल व वॉर्ड सुसज्ज करण्याकरिता बैठक आयोजित करण्याबाबतचे स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी दिनांक १९ सप्टेंबर, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास अति. आयुक्त (प.उपनगरे), मुंबई महानगरपालिका, मुंबई यांना लेखी निवेदन देऊनही कोणतीच कार्यवाही केली नाही, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या निवेदानुसार सदर बाबीसंदर्भात बैठक अद्यापपर्यंत आयोजित न करण्याची कारणे काय आहेत,

(३) असल्यास, यासंदर्भात शासन तातडीने बैठक घेणेबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (११-१०-२०१७) :(१), (२), (३) व (४) गोवंडीच्या शताब्दी रुग्णालयातील ट्रामा वॉर्ड, प्रसुतीगृह, सर्जिकल वॉर्ड व इतर असलेले वॉर्ड सुसज्ज करण्याकरिता महानगरपालिकेच्या पं. मदनमोहन मालविय शताब्दी रुग्णालय, गोवंडी येथे दिनांक २०.०९.२०१७ रोजी बैठक आयोजित करण्यात आली होती.

सदर बैठकीस स्थानिक लोकप्रतिनिधींसमवेत महानगरपालिकेचे संबंधित अधिकारी उपस्थित होते.

सदर बैठकीतील निर्णयाच्या अनुषंगाने, गोवंडीच्या शताब्दी रुग्णालयातील ट्रामा वॉर्ड, प्रसुतीगृह, सर्जिकल वॉर्ड व इतर वॉर्ड सुसज्ज करण्याबाबत महानगरपालिकेमार्फत पुढील कार्यवाही करण्यात येत आहे.

सदर प्रकरणी दिनांक २७.१०.२०१६ रोजी बैठक आयोजित करण्यात आली होती. तथापि त्यादरम्यान दिवाळी सण असल्यामुळे सदर बैठक रद्द करून दिनांक ०३.११.२०१६ रोजी आयोजित करण्यात आली होती. त्यावेळी स्थानिक लोकप्रतिनिधी एका आठवड्याकरिता मुंबई बाहेर असल्यामुळे सदर बैठक होऊ शकली नाही.

**ठाणे शहरातील कळवा ते नवी मुंबईतील ऐरोली असा नवीन
ट्रान्सहार्बर लोकल मार्ग उभारण्याबाबत**

(२२) ७६९२९ (२१-०४-२०१७). श्री.सुभाष भोईर (कल्याण ग्रामीण), श्री.प्रताप सरनाईक (ओवळा माजिवडा), श्री.प्रकाश सुर्वे (मागाठाणे), श्री.प्रकाश फातर्पकर (चेंबूर), श्री.शांताराम मोरे (भिवंडी ग्रामीण) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) ठाणे शहरातील कळवा ते नवी मुंबईतील ऐरोली असा नवीन ट्रान्सहार्बर लोकल मार्ग शासनाच्या सहाय्याने उभारण्यात येणार आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर कामाला अद्याप सुरुवात झाली नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदर लोकल मार्ग त्वरित पूर्ण होण्यासाठी शासनामार्फत कोणती कार्यवाही करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (०५-१०-२०१७) :(१) होय.

(२), (३) व (४) मुंबई नागरी परिवहन प्रकल्प टप्पा-३ अंतर्गत ऐरोली-कळवा उन्नत रेल्वे छन्नमार्गास मान्यता देण्यात आली असून सदर प्रकल्प केंद्र व राज्यशासनाच्या ५०:५० या आर्थिक सहभाग तत्वावर राबविण्यात येत आहे. सदर प्रकल्पाचे काम रेल्वे बोर्डाच्या मान्यतेनुसार मुंबई रेल्वे विकास कॉर्पोरेशन लिमिटेड यांच्यामार्फत हाती घेण्यात येत असून सदर प्रकल्पाचे काम माहे ऑक्टोबर, २०१७ पासून सुरु करण्याचे नियोजित आहे.

**ठाणे जिल्ह्यातील कळवा आणि मुंब्यातील खाडी किनाऱ्यावरील बांधकामे पाडण्यात
आल्यामुळे बाधित झालेल्या नागरिकांच्या पुनर्वसनाबाबत**

(२३) ७६९५५ (१३-०४-२०१७). श्री.सुभाष भोईर (कल्याण ग्रामीण) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) ठाणे जिल्ह्यातील कळवा आणि मुंब्यातील खाडी किनाऱ्यावरील बांधकामे माहे डिसेंबर, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान पाडण्यात आली आहेत, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर कारवाईमध्ये बाधित झालेल्या नागरिकांच्या पुनर्वसनाबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) असल्यास, अद्यापपर्यंत किती बाधितांना शासनाकडून लाभ देण्यात आले आहेत,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (०७-१०-२०१७) : (१) हे अंशतः खरे आहे.

(२) व (३) उपरोक्त कार्यवाहीमध्ये बाधित झालेल्या नागरिकांच्या पुनर्वसनाबाबत खालीलप्रमाणे कार्यवाही केलेली आहे:-

- ठाणे महानगरपालिकेकडून चितळसर मानपाडा येथील दोस्ती इंपिरीया रेंटल इमारतीमध्ये एकूण १८२ अतिक्रमितांचे आणि बाळकुम येथील कबुर रेंटल स्किम मधील इमारतीमध्ये एकूण १२१ अतिक्रमितांचे असे एकूण ३०३ अतिक्रमित बाधीतांची तात्पुरता स्वरूपात राहण्याची सोय करण्यात आलेली आहे.
- तसेच दिनांक २०.१२.२०१६ अन्वये मौजे खारी येथील ऑक्टॉय नाका आ.क्र.२ व आर.टी.ओ. आरक्षणामधील क्षेत्र मिळून एकूण ३७५० चौ.मी. भुखंड तसेच अन्यत्र उपलब्ध होणाऱ्या भुखंडावर प्लॉटिंग लेआऊट तयार करून त्यामधील प्लॉट गाळे बांधकाम करण्यास तात्पुरत्या स्वरूपात उपलब्ध करून देण्याचे आणि तदनंतर सदर आर.टी.ओ. आरक्षणाच्या भुखंडावर वरील आरक्षणामध्ये फेरबदल झाल्यानंतर ३० वर्षे लिजने देण्याचे नियोजन करण्यात आले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

भामा आसखेड प्रकल्पासाठी आवश्यक असलेले भूसंपादनाचे काम अपूर्णावस्थेत असल्याबाबत

(२४) ७७७७० (१५-०४-२०१७). श्री.बाबुराव पाचर्ण (शिरूर), श्री.जगदीश मुळीक (वडगाव शेरी) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) पुणे शहराला पाणी पुरवठा करणाऱ्या योजनेतील महत्त्वाचा टप्पा असणारा भामा आसखेड प्रकल्पाचे सुमारे ५० टक्के काम माहे जानेवारी, २०१७ पर्यंत पूर्ण झाले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, भामा आसखेड धरणातून वर्षाला २.६४ टीएमसी पाणी पुणे शहराला घेण्यास मंजूरी मिळालेली असून या प्रकल्पासाठी आवश्यक असलेले भूसंपादनाचे काम अपूर्ण आहे, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, याबाबत चौकशी केली आहे काय व चौकशीत काय आढळून आले,
- (४) असल्यास, चौकशीनुसार शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (२९-०९-२०१७) : (१) केंद्र शासन पुरस्कृत जेएनएनयुआरएच योजनेतर्गत पुणे शहरास भामा-आसखेड धरणातून पाणी पुरवठा करण्याच्या रु.३८०.०० कोटीच्या प्रकल्पास सन २०१३ मध्ये मान्यता देण्यात आली असून प्रकल्पास सुमारे ६० टक्के काम पूर्ण झाले आहे, हे खरे आहे.

(२) हे अंशतः खरे आहे.

(३) (४) व (५) भामा आसखेड प्रकल्पग्रस्तांच्या मागण्यांच्या अनुषंगाने स्थानिक नागरिकांकडून होत असलेल्या विरोधाच्या अनुषंगाने तोडगा काढण्याबाबत आवश्यक कार्यवाही पुणे महानगरपालिका प्रशासनामार्फत करण्यात येत आहे.

कोल्हापूर महानगरपालिकेचे सुभाष स्टोअर्स हे वर्कशॉप स्थलांतरीत करून सदर जागा उद्योजकांना मिळवून देण्याचा सुरु असलेला प्रयत्न

(२५) ७८५१७ (२०-०४-२०१७). श्री.राजेश क्षीरसागर (कोल्हापूर उत्तर) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कोल्हापूर महानगरपालिकेचे सुभाष स्टोअर्स हे वर्कशॉप बुध्दगार्डन येथे स्थलांतरित करून सदर जागा बीओटी तत्वावर उद्योजकांना मिळवून देण्याचा प्रयत्न सुरु असल्याचे माहे सप्टेंबर, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले, चौकशीनुसार पुढे कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (०४-१०-२०१७) : (१) कोल्हापूर महानगरपालिकेच्या वाहनांची दुरुस्ती करणे व वाहने ठेवण्यासाठी यंत्रशाळा म्हणून आरक्षित असलेले सुभाष स्टोअर्स या नावाने असलेली जागा महानगरपालिकेच्या परिवहन उपक्रमाकडे हस्तांतरीत करून सदर जागेवर बीओटी तत्वावर व्यापारी संकुले उभारण्यासाठी महानगरपालिकेने ठराव केलेला आहे.

परंतु, अद्याप ठरावाची अंमलबजावणी करण्यात आलेली नाही.

(२) व (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

उल्हासनगर महानगरपालिका परिसरात थकीत मालमत्तांवर महानगरपालिका कारवाई करित असताना काही विकासक स्टे-ऑर्डरचा धाक दाखवित असल्याबाबत

(२६) ७८६२३ (२१-०४-२०१७). श्री.संतोष दानवे (भोकरदन) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) उल्हासनगर महानगरपालिका परिसरात थकीत मालमत्तांवर महानगरपालिका कारवाई करीत असताना काही विकासक स्टे ऑर्डरचा धाक दाखवित असून यातील काही स्टे ऑर्डरस मुदतबाह्य असल्याचा प्रकार माहे नोव्हेंबर, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आला आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या प्रकरणी विकासक व महानगरपालिका अधिकारी संगनमताने शासनाची दिशाभूल करीत आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, या प्रकरणी शासनाने चौकशी करून दोषी विकासक व अधिकाऱ्यांविरुद्ध काय कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (११-१०-२०१७) :(१), (२), (३) व (४) उल्हासनगर महानगरपालिका क्षेत्रात अस्तित्वात असलेल्या मिळकतींवर महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियमातील तरतुदीनुसार मालमत्ता कर आकारणी व वसुली करण्यात येते.

तथापि, बहुतांश मालमत्तांचे कर आकारणी संदर्भात वाद असल्याने त्याबाबत महानगरपालिकेस तक्रारी प्राप्त झालेल्या आहेत.

काही मिळकतींचे कर आकारणी संदर्भात वाद असल्याने न्यायालयात प्रकरणे दाखल करण्यात आली आहेत.

महानगरपालिकेमार्फत मा. न्यायालयाच्या निर्णयानुसार वसुलीची कार्यवाही करण्यात येत असून, जप्ती/अटकावणी व लिलावाची कार्यवाही करण्यात येत आहे.

भिवंडी-निजामपूर महानगरपालिकेमध्ये सफाई कर्मचाऱ्यांची रिक्त असलेली पदे

(२७) ७९६९३ (२०-०४-२०१७). श्री.रुपेश म्हात्रे (भिवंडी पूर्व) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) भिवंडी-निजामपूर शहर महानगरपालिकेमध्ये ५०० सफाई कर्मचाऱ्यांची पदे भरण्याची मंजूरी मिळण्याबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधी-भिवंडी पूर्व यांनी मा.मुख्यमंत्री, नगरविकास राज्यमंत्री व सचिव-नगरविकास यांच्याकडे दिनांक ७ ऑक्टोबर, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास लेखी निवेदनाद्वारे मागणी केली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, भिवंडी-निजामपूर शहर परिसरातील वाढत्या लोकसंख्येमुळे आरोग्यविषयक समस्या मोठ्या प्रमाणावर निर्माण झाल्या असून याबाबत महानगरपालिकेने शासनाकडे दिनांक १२ मे, २०१४ रोजी प्रस्ताव पाठवूनही अद्यापही कोणतीही कार्यवाही करण्यात आली नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व तदनुसार सफाई कर्मचाऱ्यांची रिक्त पदे तातडीने भरण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (१२-१०-२०१७) :(१) हे खरे आहे.

(२) व (३) भिवंडी निजामपुर शहर महानगरपालिकेचा नवीन आकृतीबंधाच्या मान्यतेवेळी उक्त पदांचा विचार करण्यात येणार आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

नागपुर मधील झोपडपट्टीवासीयांसाठी थेट भुखंडाचा मालकी हक्क देण्याबाबत

(२८) ८२८५९ (२०-०४-२०१७). श्री.पृथ्वीराज चव्हाण (कराड दक्षिण) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नागपुर मधील झोपडपट्टीवासीयांसाठी थेट भुखंडाचा मालकी हक्क देण्याचा निर्णय शासनाने घेतला असल्याचे माहे जानेवारी, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर निर्णय मुंबई, ठाणे, पुणे, पिंपरी-चिंचवड या शहरांनाही लागू करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (०७-१०-२०१७) :(१), (२) व (३) नागपुर सुधार प्रन्यासच्या मालकीच्या जागेवर वसलेल्या झोपडपट्टीवासीयांमधील पात्र धारकांना नागपुर सुधार प्रन्यासकडून पट्टे वाटप करण्याच्या दृष्टीने शासनाने दिनांक २४/०८/२०१६ च्या शासन निर्णयान्वये नागपुर सुधार प्रन्यास जमीन विनियोग नियम १९८३ मधील नियम २६ नुसार शासनास असलेल्या अधिकारात नियम ५ (२) नुसार शिथिलता दिलेली आहे.

मुंबई मेट्रो वन प्रा. लि.या कंपनीने एमएमआरडीएची परवानगी न घेता भाडेवाढ केल्याबाबत

(२९) ८५४९४ (२३-०८-२०१७). श्री.सरदार तारासिंह (मुलुंड) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) वर्सावा, अंधेरी, घाटकोपर या मार्गावर मेट्रो सेवा देणाऱ्या मुंबई मेट्रो १ प्रा. लि. या कंपनीने न्यायालयात दरवाडी विरोधात खटला सुरु असताना न्यायालय व एमएमआरडीएची परवानगी न घेता प्रवाशांना ५ रुपयांची भाडेवाढ केल्याची बाब दिनांक १२ जून, २०१७ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर भाडेवाढीला एमएमआरडीएने कोणताही आक्षेप वा प्रतिबंध लागू केला नाही, हेही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, एमएमआरडीए व मुंबई मेट्रो १ प्रा. लि. यांच्यामध्ये भाडेवाढ संदर्भात करण्यात आलेला करार व अटी शर्तीचा भंग मुंबई मेट्रो १ प्रा.लि. ने केल्याचे आढळून येवूनही संबंधित भाडेवाढीविरोधात कोणतीही कारवाई एमएमआरडीएने न करण्याची कारणे काय आहेत,

- (४) असल्यास, उक्त प्रकरणी कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (१२-१०-२०१७) :(१) मुंबई मेट्रो वन यांनी दिनांक १२ जून, २०१७ रोजी सदर प्रकल्पाच्या प्रवासी ये-जा फेरीमधील भाड्यामध्ये कुठलीही भाडेवाढ केलेली नसून फक्त मेट्रो चालविण्यासाठी जो तोटा होत होता तो कमी करण्यासाठी मासिक पास, रिटर्न टिकिट, स्मार्ट कार्ड फेअर यांच्या सवलतीमध्ये घट केली आहे.

(२), (३), (४) व (५) सवलदाराने मेट्रो अॅक्टचा आधार घेऊन सवलतीमध्ये फरक केलेला आहे. मेट्रोसाठी मेट्रो अॅक्ट लावला जाऊ नये याकरीता प्राधिकरणाचा केंद्र शासनाच्या शहर विकास विभागाबरोबर पत्र व्यवहार चालू आहे.

त्याचबरोबर सन २०१४ पासून भाडेवाढीबाबत सवलतदाराविरुद्ध मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण/ शासनाने न्यायालयात दावा दाखल केला असून सदर बाब न्याय प्रविष्ट आहे.

वरळी (मुंबई) येथील झोपडपट्टी पुनर्विकासाच्या योजनांबाबत

(३०) ८५०२ (३१-०७-२०१७). श्री.सुनिल शिंदे (वरळी) : सन्माननीय गृहनिर्माण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) वरळी (मुंबई) येथील डॉ. ई. मोजेस रोडवरील जिजामाता नगर, रमाबाई आंबेडकर नगर, स्वामी विवेकानंद नगर इत्यादी नगरांच्या संयुक्त विकासाकरीता महाराष्ट्र शासनाने ३ के अंतर्गत लोखंडवाला इन्फ्रास्ट्रक्चर या विकासकास देवून सुमारे ५ वर्षांपेक्षा अधिक कालावधी लोटला तरी आजतागायत या नगरांच्या पुनर्विकासाचे काम अतिशय संथ गतीने सुरु आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर प्रकरणी शासनाकडून चौकशी करण्यात आली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले आहे आणि सदर पुनर्विकास प्रकल्पातील अडथळे दूर करून पुनर्विकास प्रकल्पाचे काम तातडीने मार्गी लावण्याबाबत शासनाकडून कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. प्रकाश महेता (०३-०८-२०१७) :(१) वरळी येथील भूकर पहाणी क्र. १७/४७(पै) या मनपाच्या मालकीच्या भूखंडावर वसलेल्या झोपडपट्टीचा पुनर्विकास १९९१ च्या विकास नियंत्रण नियमावली ३३(१०) कलमाअंतर्गत व महाराष्ट्र झोपडपट्टी क्षेत्र (सु.नि.व पु.) अधिनियम, १९७१ मधील ३K अंतर्गत तरतुदीनुसार महाराष्ट्र शासनाच्या मंजूरीनंतर दि. ३१/१२/२०१२ रोजीच्या पत्रान्वये प्रथम आशयपत्र देण्यात आले.

(२) व (३) मा.मंत्री (गृहनिर्माण) यांनी दि.३/१/२०१५ रोजी वरील कामास स्थगिती दिली होती. शासन मान्यतेने गृहनिर्माण विभागाच्या दि.३०/१०/२०१५च्या पत्रान्वये सदर स्थगिती उठविण्यात आली आहे.

४०२९ झोपड्यांतील झोपडीधारकांची शासन निर्णय दि.१६.०५.२०१६ अन्वये पात्रता निश्चित करून परिशिष्ट-२ चे प्रारूप सूचना व हरकतीकरीता प्रदर्शित करावयाचे असल्याने, पुन्हा दि.११.०७.२०१७ रोजी पासून उर्वरीत साधारणतः १३८३ झोपडीधारकांसोबत झोपड्यांचे सर्वेक्षण सुरु करण्यात आले आहे, असा बृहन्मुंबई महानगरपालिकेचा अहवाल आहे.

पुणे महानगरपालिकेत हद्दीलगतच्या ३४ गावांचा समावेश करण्याबाबत

(३१) ८५८८८ (२३-०८-२०१७). श्री.भिमराव तापकीर (खडकवासला) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पुणे महानगरपालिकेत हद्दीलगतच्या ३४ गावांचा समाविष्ट करण्याचा निर्णय मागील २० वर्षांपासून प्रलंबित असल्याचे माहे जून, २०१७ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, ३४ गावांच्या महानगरपालिकेत समावेशाबाबत मा.नगरविकास राज्यमंत्री यांच्याशी संबंधित लोकप्रतिनिधी व अधिकाऱ्यांच्या समवेत झालेल्या बैठकीत मंत्री महोदयांनी अनुकूलता दर्शविली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, पुणे महानगरपालिका व जिल्हापरिषद यांनी ३४ गावांचा महानगरपालिकेत समावेश करण्यासाठीचा ठराव शासनास सादर केला असून गावांच्या समावेशामुळे नुकत्याच पार पडलेल्या ग्रामपंचायत निवडणुकीत गावांनी निवडणुकीवर बहिष्कार टाकल्याचेही निदर्शनास आले, हेही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, सदरहू हद्दीलगतच्या ३४ गावांचा महानगरपालिकेत समावेश करण्याच्या दृष्टीने शासनस्तरावर काय कार्यवाही करण्यात आली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (१७-१०-२०१७) : (१), (२), (३) व (४) पुणे महानगरपालिकेच्या हद्दीलगतची ३४ गावे समाविष्ट करण्याचा निर्णय शासनाच्या विचाराधीन असून या प्रकरणी उचित निर्णय घेण्याच्या अनुषंगाने शासनस्तरावर वेळोवेळी बैठका संपन्न झालेल्या आहेत. याबाबत मा. उच्च न्यायालयात उद्भवलेल्या न्यायलयीन प्रकरणी मा. उच्च न्यायालयाने दिलेल्या आदेशाच्या अनुषंगाने अंतिम कार्यवाही करण्याची प्रक्रीया सुरु आहे.

प्रस्तुत गावांपैकी काही गावांनी ग्रामपंचायत निवडणूकांवर बहिष्कार टाकला होता हे खरे आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

पुणे शहरातील राजीव गांधी प्राणी संग्रहालयाची दुरुवस्था झाल्याबाबत

(३२) ८५८८९ (२३-०८-२०१७). श्री.भिमराव तापकीर (खडकवासला) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पुणे शहरातील राजीव गांधी प्राणी संग्रहालय हे पर्यटकांसाठी सोयी-सुविधांचा अभाव, वर्षभरात २२ प्राण्यांचा झालेला मृत्यू, प्राण्यांची देखभाल, वैद्यकीय उपचार, सुरक्षाव्यवस्था, नियोजनाचा अभाव, प्रलंबित विकासकामे अशा समस्यांच्या विळख्यात अडकले असल्याची बाब माहे जून, २०१७ च्या पहिल्या आठवड्यात वा त्या दरम्यान निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, फक्त अधिकाऱ्यांच्या अनास्थेमुळे सन २०१६-१७ या वर्षात २२ प्राण्यांचा संशयास्पद मृत्यू सह दुर्मिळ पक्षांची चोरी यासह विविध विकासकामांचा आलेला कोट्यवधी रुपयांचा निधी दुसऱ्यांदा परत गेला असल्याचेही निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, देशातील पहिल्या ७ प्राणी संग्रहालयातील एक म्हणून नावाजलेल्या राजीव गांधी प्राणी संग्रहालयाची दुरवस्था थांबविण्यासाठी शासनस्तरावर काय कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (१७-१०-२०१७) : (१), (२) व (३) सन २०१६-१७ या कालावधीत राजीव गांधी प्राणी संग्रहालयातील एकूण २१ प्राण्यांचा मृत्यू झालेला आहे. या प्राण्यांचा मृत्यु वार्धक्य, वर्चस्व वादातून प्राण्यांचे एकमेकांवर होणारे हल्ले प्राण्यांच्या सुप्त अवस्थेतील आजार ई. कारणांमुळे प्राण्यांचा मृत्यू होतो.

दि. २६.०६.२०१६ रोजी राजीव गांधी प्राणीसंग्रहालय याबाबत शृंगी जातीचे एक घुबड चोरी झाल्याचे निदर्शनास आले आहे.

नियोजित आराखड्यातील विकास कामापैकी मंजूर निधीतून इंटरप्रिटेशन सेंटर, प्राणी संग्रहालय अंतर्गत रस्ते नीलगाय खंदक ई. कामे पूर्ण झालेली आहेत. त्याचप्रमाणे सिंह, जंगली मांजराचे पिंजरे वा सर्पोद्यान ई. आराखडे मंजूर करण्यात आलेले आहेत. तथापी मा.राष्ट्रीय हरित लवादाचे अंतिम आदेश प्राप्त झाले नसल्याने नियोजित विकास कामांच्या जागेवरील झाडे काढली गेलेली नाहीत. त्यामुळे कामे प्रलंबित आहेत.

प्राणी संग्रहालयाची दुरावस्था होऊ नये याकरिता पुणे महानगरपालिकेकडून प्राण्यांच्या वैद्यकीय उपचारासाठी अधिकाऱ्यांची नियुक्ती केली आहे. याकरिता पशु रुग्णालय उपलब्ध असून त्यामध्ये उपचाराकरिता विविध सुविधा उपलब्ध केलेल्या आहेत. तसेच प्राण्यांच्या सुरक्षेकरिता सुरक्षारक्षकांची नेमणूक केलेली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

श्रीक्षेत्र तुळजापूर तिर्थक्षेत्राच्या विकासाबाबत

(३३) ८७७३८ (२३-०८-२०१७). श्री.राणाजगजीतसिंह पाटील (उस्मानाबाद) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) श्रीक्षेत्र तुळजापूर तिर्थक्षेत्राचा कायापालट व्हावा यासाठी शासनाने शहर विकास प्राधिकरणाची स्थापना केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, तुळजापूर विकास प्राधिकरणाच्या माध्यमातून तुळजापूर शहरात विविध विकास कामे सुरु आहेत, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, याबाबत आतापर्यंत किती निधीची तरतूद करण्यात आली आहे व किती निधी प्राप्त झाला आहे व यात किती विकास कामे पूर्ण झाली आहेत,
(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (१३-१०-२०१७) :(१) होय.

(२) होय.

(३) सन २०१६-१७ अखेर रु.२८०.७५ कोटी इतका निधी वितरीत करण्यात आला असून , मंजूर विविध विकास कामे अंतिम टप्प्यात आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

पुणे शहरातील बिबेवाडी परिसरात दुषित पाणी पुरवठा होत असल्याबाबत

(३४) ८७७६४ (२३-०८-२०१७). श्री.दिपक चव्हाण (फलटण), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा), श्री.नरहरी झिरवाळ (दिंडोरी), श्री.राजेश टोपे (घनसावंगी), श्री.हसन मुश्रीफ (कागल), श्रीमती दिपिका चव्हाण (बागलाण), श्री.पांडुरंग बरोरा (शहापूर), श्री.वैभव पिचड (अकोले), श्री.राहुल जगताप (श्रीगोंदा) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पुणे शहरातील बिबेवाडी परिसरात माहे एप्रिल, २०१७ च्या दुसऱ्या आठवड्या वा त्या दरम्यानपासून दुषित पाणी पुरवठा होत आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनामार्फत चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व तदनुसार बिबेवाडी परिसरातील नागरीकांना स्वच्छ शुध्द व पुरेसे पाणी मिळावे म्हणून शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (१७-१०-२०१७) :(१) बिबेवाडी परिसरातील इंदिरानगर लोअर, औद्योगिक वसाहत इंदिरानगर गुलटेकडी, आंबेडकरनगर वसाहत चाळ क्र. १७ मार्केटयार्ड, बिबेवाडी व प्रेमनगर वसाहत बौध्दविहार मार्केटयार्ड, बिबेवाडी येथे दुषित पाणीपुरवठा होत असल्याच्या तक्रारी प्राप्त झाल्या होत्या.

(२) इंदिरानगर लोअर याठिकाणी पुर्वीच्या जुन्या दोन इंच व्यासाच्या व १ इंच व्यासाच्या लाईन कुजलेल्या अवस्थेत आढळून आल्यामुळे त्या सर्व लाईन बदलून नव्याने लाईन टाकून नवीन नळजोडणी करण्यात आली आहे. तसेच औद्योगिक वसाहत इंदिरानगर, गुलटेकडी येथे जुन्या लाईन मधून दुषित पाणीपुरवठा होत असल्याने सदरची संपूर्ण लाईन बदलून नव्याने ४ इंच व्यासाची लाईन टाकण्यात आली आहे.

आंबेडकरनगर वसाहत चाळ क्र. १७ मार्केटयार्ड, बिबेवाडी येथे पाणीपुरवठ्याची लाईन लिकेज झाल्यामुळे सदर लाईन नव्याने टाकण्यात आली असून प्रेमनगर वसाहत बौध्दविहार मार्केटयार्ड, बिबेवाडी येथे कनेक्शन लिकेजमुळे दुषित पाणीपुरवठा होत असल्याचे निदर्शनास आले, सदर कनेक्शन बंद करून लाईन वॉश करण्यात आली आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मेहकर नगरपरिषदेतील (जि.बुलढाणा) राजीव गांधी व्यापारी संकुलाचे काम
शासनाची परवानगी न घेता केल्याबाबत**

- (३५) ८७९८० (२३-०८-२०१७). डॉ.संजय रायमुलकर (मेहकर) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) मेहकर नगरपरिषदेने (जि.बुलढाणा) राजीव गांधी व्यापारी संकुलाचे काम शासनाची पूर्वमान्यता न घेता केल्याचे तसेच तत्कालिन नगरपालिका अध्यक्ष, उपाध्यक्ष व मुख्याधिकारी यांनी केलेला सामंजस्य करार हा अधिकारबाह्य ठरत असल्याचा ठपका नगरविकास मंत्रालयाने माहे मे, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान ठेवला आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त प्रकरणी संबंधित दोषींवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (१७-१०-२०१७) :(१) व (२) होय, अंशतः खरे आहे,

मेहकर नगरपरिषदेचे तत्कालीन अध्यक्ष व तत्कालिन मुख्याधिकारी यांनी राजीव गांधी व्यापारी संकुलाचे काम, विकासकाशी सामंजस्य करार करून शासनाची पूर्वमान्यता न घेता सुरु केल्याने व सदर कामास शासनाने मंजूरी नाकारल्याने, नगरपरिषदेचे तत्कालिन नगराध्यक्ष श्री.कासिम पिरु गवळी यांना नगराध्यक्ष पदावरून ३१ मे, २०१७ अन्वये अपात्र ठरविण्यात आले आहे.

तसेच, नगरपरिषद सदस्य या नात्याने पदावधीच्या उर्वरित काळामध्ये नगरपरिषद सदस्य असण्याचे चालू राहण्यासाठी त्यांना निरह ठरविण्यात आले आहे.

त्याचप्रमाणे, निरहतेच्या आदेशाच्या दिनांकापासून ६ वर्षांच्या कालावधीसाठी नगरपरिषद सदस्य म्हणून निवडले जाण्यासही निरह ठरविण्यात आले आहे.

तसेच, तत्कालीन मुख्याधिकारी श्री.टि.बी.घोलप यांच्याविरुद्ध विभागीय चौकशी सुरु करण्यात आली असून, सदर प्रकरणी सखोल चौकशी करण्यासाठी प्रादेशिक विभागीय चौकशी अधिकारी यांच्यास्तरावर कार्यवाही सुरु आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

मध्य मुंबई आणि नवी मुंबईला जोडणारा ट्रान्स हार्बर

लिकंचा आराखडा तयार करण्याबाबत

- (३६) ८९१०४ (२३-०८-२०१७). श्री.जयकुमार गोरे (माण) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) मुंबईचा मध्य आणि नवी मुंबईला १५ मिनिटांत जोडणारा ट्रान्स हार्बर लिंकसाठी शासन जपान इंटरनेशनल कार्पोरेशन एजन्सीकडून ८६०० कोटीचे कर्ज घेण्यात येणार असल्याचे माहे एप्रिल, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर सागरी सेतूचा आराखडा तयार करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (०५-१०-२०१७) :(१) मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणार्थ मुंबईतील शिवडी ते नवी मुंबईतील चिर्ले दरम्यान मुंबई पारबंदर प्रकल्पाची अंमलबजावणी, जपान इंटरनॅशनल कोऑपरेशन एजन्सी - जायका (Japan International Cooperation Agency - JICA) या जपानी शासन पुरस्कृत संस्थेकडून कर्ज प्राप्त करून करण्यात येत आहे. सदर प्रकल्पाची एकूण अंदाजित किंमत सुमारे रु. १७,८४३ कोटी इतकी असून त्यापैकी सुमारे रु. १५,१०० कोटी रकमेचे कर्ज देण्याचे जायकाने मान्य केले आहे. या कर्जाबाबतच्या करारावर दि. ३१ मार्च २०१७ रोजी स्वाक्षऱ्या करण्यात आल्या आहेत.

(२) सदर प्रकल्पाच्या बांधकामाकरीता जुलै २०१७ मध्ये निविदा प्राप्त झाल्या असून कंत्राटदारांकडून प्राप्त निविदांची तांत्रिक छाननी पूर्ण करून तांत्रिक छाननीचे निष्कर्ष जायकाच्या सहमतीकरीता पाठविले आहेत. तांत्रिक छाननीच्या निष्कर्षांना जायकाची सहमती प्राप्त झाल्यानंतर कंत्राटदाराचे आर्थिक देकार उघडण्याचे प्रस्तावित आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबईतील वडाळा ते जेकब सर्कल या मोनोरेलच्या दुसऱ्या टप्प्याच्या कामाबाबत

(३७) ८९३२६ (२३-०८-२०१७). श्री.प्रकाश फातर्पकर (चेंबूर), श्री.तुकाराम काते (अणुशक्ती नगर), श्री.मंगेश कुडाळकर (कुर्ला), श्री.प्रताप सरनाईक (ओवळा माजिवडा) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईतील वडाळा ते जेकब सर्कल हा मोनोरेलचा दुसरा टप्पा पूर्ण झाला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर टप्प्यावर अद्यापी प्रवासी वाहतूक सुरु झालेली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, त्याची कारणे काय आहेत व या मार्गावर प्रवासी वाहतूक केव्हा सुरु होणार आहे ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (२३-१०-२०१७) :(१), (२) व (३) वडाळा ते संत गाडगे महाराज चौक (जेकब सर्कल) ह्या मोनोरेलच्या दुसऱ्या टप्प्याचे बांधकाम पूर्णात्वास आले असून प्रणाली जसे की (सिग्नलींग अॅन्ड टेलिकम्युनिकेशन सिस्टीम, पॉवर सप्लाय अॅन्ड ट्रॅक्शन सिस्टीम, एससीअडीए अॅन्ड एएफसी) इत्यादींच्या स्थापनेचे काम सुद्धा पूर्णात्वास आले असून सदर मार्गिकेवर चाचणी/तपासणीचे काम प्रगती पथावर आहे. मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणामार्फत वडाळा ते संत गाडगे महाराज चौक (जेकब सर्कल) या मोनोरेलचा दुसरा टप्पा माहे डिसेंबर, २०१७ मध्ये प्रवासी वाहतूकीस खुला होण्याचे अपेक्षित आहे.

नागपूर शहरात अग्निशामक केंद्राची कमतरता असल्याबाबत

(३८) ८९६०८ (२३-०८-२०१७). श्री.सुधाकर कोहळे (नागपूर दक्षिण) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) नागपूर शहरात वाढती लोकसंख्या व शहराचा विस्तार पाहता या ठिकाणी अग्निशामक केंद्राची कमतरता असल्याची बाब निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, १३ नविन अग्निशामक केंद्राचा तसेच त्यानुसार नविन ८५२ पदांचा प्रस्ताव तयार असल्याची बाबही निदर्शनास आली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, नागपूर विभागात नाहरकत प्रमाणपत्र देण्याकरीता दोनच अधिकारी कार्यरत आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, शासन याबाबत कोणती कार्यवाही करणार वा करित आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (१४-०९-२०१७) :(१) अंशतः खरे आहे.

अग्निशामन केंद्रासाठी आरक्षित असलेल्या त्रिमुर्तीनगर येथील जागेवर अग्निशामन स्थानकाचे बांधकाम सुरु असून, वाठोडा येथील स्थानकाच्या बांधकामासाठी निविदेची कार्यवाही सुरु आहे.

तसेच पाचपावली येथील जीर्ण स्थानकाच्या इमारतीचे पुनर्बांधकाम प्रस्तावित करण्यात आले असून, उर्वरित २ स्थानकांच्या जागेचा शोध सुरु आहे.

(२) आकृतीबंधानुसार मंजूर पदांचा प्रस्ताव तयार असल्याची बाब खरी आहे.

(३) हे खरे आहे.

(४) व (५) अग्निसुरक्षा संबंधातील नाहरकत प्रमाणपत्र निर्गमित करण्यासंबंधाने अधिनियमांतर्गत तपासणी कार्य व दंडात्मक कार्यवाही करण्याकरिता, उप अग्निशामन अधिकारी-१, विभागीय अधिकारी-२, सहायक विभागीय अग्निशामन अधिकारी-४, अग्निशामन केंद्र अधिकारी-१५ यांना अधिकार आहेत.

उपरोक्त पदांपैकी पदोन्नतीकरिता पात्र पदांमध्ये पात्र अधिका-यांना पदोन्नती देण्यात आलेली आहे व सरळसेवा भरतीची पदे आरक्षण स्थिती मंजूर करून पद भरती प्रक्रिया करणे प्रस्तावित आहे.

कल्याण पूर्वमधील (जि.ठाणे) रस्ता रुंदीकरणातील बाधितांच्या पुनर्वसनाबाबत

(३९) ९०६१८ (२३-०८-२०१७). श्री.गणपत गायकवाड (कल्याण पूर्व) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कल्याण पूर्व (जि.ठाणे) मधील आंबेडकर चौक ते महात्मा फुले चौक, डबल टावर, आनंदवाडी येथील रस्ता रुंदीकरणात बाधित झालेल्यांचे सन २००१ पासून अद्यापपर्यंत पुनर्वसन झालेले नसल्याचे निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, याबाबत लोकप्रतिनिधींनी कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिकेस सतत पत्रव्यवहार करून पाठपुराव्यानंतरही महानगरपालिका प्रशासन नागरीकांच्या पुनर्वसनाबाबत टाळाटाळ करीत आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, याबाबत उक्त नागरीकांच्या पुनर्वसनासाठी शासनस्तारावर कोणत्या उपाययोजना केल्या वा करण्यात येत आहेत,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (२८-०९-२०१७) :(१) हे खरे नाही.

सदर रस्ता रुंदीकरणात बाधीत झालेल्या १२ कुटुंबांच्या पुनर्वसनाचा निर्णय झालेला असून त्यापैकी १० कुटुंबांचे बी.एस.यु.पी. अंतर्गत बांधलेल्या सदनिकांमध्ये कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिकेमार्फत पुनर्वसन करण्यात आलेले आहे.

उर्वरित २ लाभार्थ्यांपैकी एका कुटुंबाने देकार पत्र स्विकारले नाही, तर एका कुटुंबाने लाभार्थी हिश्याचे पैसे भरलेले नाहीत. सदर बाबींची पुर्तता झाल्यानंतर संबंधितांना सदनिका वितरीत केल्या जातील.

(२) हे खरे नाही.

(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**पुणे व पिंपरी चिंचवड शहरातून धावणाऱ्या मेट्रोचे नाव
पुणे पिंपरी चिंचवड मेट्रो असे करण्याबाबत**

(४०) ९०८९१ (२३-०८-२०१७). श्री.महेश (दादा) लांडगे (भोसरी), श्री.राहूल कुल (दोंड), श्री.शरददादा सोनावणे (जुन्नर) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) पुणे व पिंपरी चिंचवड शहरातून आगामी काळात विविध भागातून अद्ययावत मेट्रो धावणार असून त्याचे काम जलद गतीने सुरू आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, पुणे व पिंपरी चिंचवड शहरातून ही मेट्रो धावणार असतानाही सदरच्या प्रकल्पाचे नाव पुणे पिंपरी चिंचवड मेट्रो असे असणे आवश्यक असताना केवळ पुणे मेट्रो म्हणून सदरील प्रकल्पाचे नामकरण केले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, पिंपरी चिंचवड शहरातील २५ लाख सामान्य जनतेची अस्मिता जपण्याकरिता सदर प्रकल्पाचे नाव पिंपरी चिंचवड शहरातील लोकप्रतिनिधींच्या मागणीप्रमाणे पुणे पिंपरी चिंचवड मेट्रो असे करण्यात येणार आहे काय,
- (४) नसल्यास, त्याची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (१२-१०-२०१७) :(१) होय.

(२) पुणे महानगर मेट्रो रेल प्रकल्पाचा टप्पा-१ मधील मार्गिका क्र.१ पिंपरी-चिंचवड ते स्वारगेट व मार्गिका क्र.२ वनाज ते रामवाडी या दोन मार्गिकांना राज्य शासनाने दिनांक २९.१०.२०१३ व

२३.१२.२०१६ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये मान्यता दिली आहे. सदर दोन मार्गिकांच्या प्रकल्पास केंद्रशासनाने दिनांक ०९.०१.२०१७ रोजी मान्यता दिली आहे. सदर मार्गिकांची अंमलबजावणी महाराष्ट्र मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लि. यांच्यामार्फत करण्यात येत आहे.

(३) व (४) सदर मेट्रो रेल्वे प्रकल्पाच्या मार्गिका क्र.१ मध्ये पिंपरी-चिंचवड ते स्वारगेट असे नाव असल्याने सदर नाव बदलण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही.

**वसई-विरार शहर महानगरपालिकेच्या विकास कामांचा
“विशेष निधी” अंतर्गत समावेश करण्याबाबत**

(४१) ११००३ (२३-०८-२०१७). श्री.क्षितीज ठाकूर (नालासोपारा), श्री.हितेंद्र ठाकूर (वसई), श्री.विलास तरे (बोईसर) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) वसई-विरार शहर महानगरपालिकेच्या विकास कामांचा “विशेष निधी” अंतर्गत समावेश करून किमान १५ कोटी रुपयांचा निधी महानगरपालिकेकडे उपलब्ध करून देण्यात यावा अशी मागणी माहे एप्रिल, २०१७ मध्ये वा त्या दरम्यान स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी मा.मुख्यमंत्री यांचेकडे निवेदनाद्वारे केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त मागणीच्या अनुषंगाने शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (०४-१०-२०१७) :(१) होय.

दिनांक १३ एप्रिल, २०१७ रोजी निवेदन प्राप्त झाले आहे.

(२) वित्तीय वर्षाचे अनुदान वितरीत करताना प्रचलित नियमानुसार उपलब्ध अनुदान व मागणी विचारात घेवून अनुदान वितरणाची कार्यवाही करण्यात येईल.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**दहिसर विरार मेट्रो रेल्वेसाठी सुरु असलेल्या पुलाच्या कामाभाईदर खाडीवर
मंजूर केलेल्या पुलाच्या कामाचा समावेश करण्याबाबत**

(४२) ११००८ (२३-०८-२०१७). श्री.क्षितीज ठाकूर (नालासोपारा), श्री.हितेंद्र ठाकूर (वसई), श्री.विलास तरे (बोईसर) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) दहिसर विरार मेट्रो रेल्वेसाठी सुरु असलेल्या पुलाच्या कामात मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाने भाईदर खाडीवर मंजूर केलेल्या पुलाच्या कामाचा समावेश करण्याची मागणी स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी दिनांक १३ एप्रिल, २०१७ रोजी वा त्यासुमारास मा.मुख्यमंत्री यांचेकडे लेखी पत्राद्वारे केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त मागणीच्या अनुषंगाने शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात आली,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (०५-१०-२०१७) :(१) होय.

(२) मुंबई महानगर विकास प्रदेश प्राधिकरण मुंबई महानगरामध्ये परिवहन व्यवस्थेमध्ये सुधारणा करण्याच्या उद्देशाने विविध मेट्रो मार्गांचे नियोजन व अंमलबजावणी करित आहे, त्यास अनुसरून प्राधिकरणाने दहिसर ते मीरा - भाईंदर मेट्रो मार्गाचे सविस्तर प्रकल्प अहवाल तयार करण्याचे काम हाती घेतले आहे. सर्वकष परिवहन अभ्यासाच्या शिफारशीनुसार मुंबई महानगर प्रदेशासाठी सुमारे ४५० कि. मी. लांबीचे मेट्रोचे जाळे उभारणे प्रस्तावित असून वसई-विरार परिसरातील वाढती प्रवासी मागणी पूर्ण करण्यासाठी दहिसर - मिरारोड - माणिकपूर - विरार (२९.९ कि.मी.) मेट्रो मार्ग प्रस्तावित आहे. तसेच, प्रस्तावित मेट्रो रेल्वेसाठी लागणाऱ्या पुलाचे नियोजन सर्वकष परिवहन अभ्यासामध्ये प्रस्तावित असून, प्रस्तावित पुलाच्या बांधकामासाठी लागणाऱ्या निधीच्या प्राधान्यक्रमानुसार, नियोजनबद्ध आणि निधी उपलब्धतेनुसार तपासणी करून मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणामार्फत मंजूरी देण्याचे नियोजित आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**ठाणे हेल्थ केअर रुग्णालयाने एटीएम कार्डद्वारे बिलाची
रक्कम स्वीकारण्यास नकार दिल्याबाबत**

(४३) ११२८२ (२३-०८-२०१७). श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.अमित विलासराव देशमुख (लातूर शहर), श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) ठाणे हेल्थ केअर रुग्णालयाने एटीएम कार्डद्वारे रक्कम स्वीकारण्यास नकार देऊन रुग्णाचा मृतदेह अडवून ठेवला असल्याचे माहे, एप्रिल २०१७ वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय

(२) असल्यास, रुग्णालयाने दुसऱ्या दिवशी सकाळी रोख रक्कम भरल्यानंतर मृतदेह ताब्यात दिल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने कोणत्या उपाययोजना व कार्यवाही केली आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (०६-१०-२०१७) :(१) हे खरे नाही.

(२), (३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

दक्षिण मुंबईतील मेट्रो-३ प्रकल्पाच्या सुरु असलेल्या कामांमुळे दादाभाई नौरोजी मार्गावरील ऐतिहासिक वारस दर्जाच्या इमारतींना धोका निर्माण झाल्याबाबत

(४४) १२२०५ (२३-०८-२०१७). श्री.एकनाथराव खडसे (मुक्ताईनगर) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) दक्षिण मुंबईतील मेट्रो-३ प्रकल्पाच्या सुरु असलेल्या कुलाबा-सीपझ या कामांमुळे दादाभाई नौरोजी मार्गावरील ऐतिहासिक वारस दर्जाच्या इमारतींना धोका निर्माण होत असल्याबाबतचा दावा हेरिटेज मिल असोशिएशनने माहे जून, २०१७ मध्ये वा त्या दरम्यान केला आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय निष्पन्न झाले व त्यानुसार कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (०५-१०-२०१७) :(१) होय.

- (२) व (३) मुंबई मेट्रो रेल्वेचे काम अशाप्रकारच्या कामाचा अनुभव असलेल्या कंत्राटदाराकडून व आंतरराष्ट्रीय सल्लागाराच्या निगराणीखाली करण्यात येत आहे. मेट्रो लाईन-३ च्या कामांमुळे दादाभाई नौरोजी मार्गावरील ऐतिहासिक वारस दर्जाच्या इमारतींना कुठल्याही प्रकारचा धोका निर्माण होणार नाही, याबाबत संपूर्ण उपाययोजना करण्यात येत आहेत.

नवी मुंबईतील महानगरपालिकेच्या शाळेतील विद्यार्थ्यांना शालेय साहित्य पुरवठा करण्याबाबत

(४५) १२६४८ (२३-०८-२०१७). श्रीमती मंदा म्हात्रे (बेलापूर) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) शासनाच्या निर्देशानुसार महानगरपालिकेच्या शाळेतील विद्यार्थ्यांना गणवेश व शालेय साहित्यांचे वाटप करण्यात येते परंतु मागील वर्षी काही तांत्रिक कारणामुळे नवी मुंबईतील महानगरपालिकेच्या शाळेतील विद्यार्थ्यांना शालेय साहित्य पुरविण्यात आले नाही, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, मागील संपूर्ण शैक्षणिक वर्ष संपल्यानंतरही प्रशासनाने अद्याप तांत्रिक बाबींची पूर्तता केली नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, नवी मुंबईतील महानगरपालिकेच्या शाळेतील विद्यार्थ्यांना शालेय साहित्य पुरवठा करण्याबाबत काय उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (२१-०९-२०१७) :(१) महाराष्ट्र शासन, नियोजन विभाग, शासन निर्णय, दि.०५/१२/२०१६ नुसार शैक्षणिक साहित्य पालकांनी खरेदी करून त्याची प्रमाणित देयके सादर केल्यानंतर खरेदी केलेल्या शैक्षणिक साहित्याच्या प्रतिपुर्तीची रक्कम विद्यार्थी व पालकांच्या संयुक्त बँक खात्यात थेट वर्ग करण्याचे निर्देश आहेत.

सदर निर्देशानुसार सन २०१६-१७ मध्ये नवी मुंबई महानगरपालिकेच्या शाळांतील १७९६८ विद्यार्थ्यांच्या पालकांनी शालेय साहित्य खरेदी करून त्यांची प्रमाणित देयके महानगरपालिकेस सादर केली होती. सदर देयकानुसार शालेय साहित्याच्या प्रतिपुर्तीची रु.४,००,८९,९०१/- इतकी रक्कम विद्यार्थी व पालक यांच्या संयुक्त बँक खात्यामध्ये महानगरपालिकेमार्फत थेट वर्ग करण्यात आलेली आहे.

(२) व (३) सन २०१७-१८ या शैक्षणिक वर्षाकरीता शैक्षणिक साहित्य खरेदी करण्याबाबत नियोजन विभाग, शासन निर्णय, दि.०५/१२/२०१६ नुसार, तसेच महानगरपालिका स्थायी समितीच्या दरनिश्चितीनुसार विहित कार्यपद्धतीचा अवलंब करून महानगरपालिकेमार्फत कार्यवाही करण्यात येत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिकेत (जि.ठाणे) दरवर्षी ५०० पेक्षा अधिक इमारतींना धोकादायक जाहीर करण्यात येत असल्याबाबत

(४६) ९२७७६ (२३-०८-२०१७). श्री.नरेंद्र पवार (कल्याण पश्चिम) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिकेत (जि.ठाणे) दरवर्षी ५०० पेक्षा अधिक इमारतींना धोकादायक जाहीर करून या मधील रहिवाशांना बेघर करून मालक व विकासकांच्या मार्गातील अडसर दूर करण्यासाठी लोकांना रस्त्यावर आणण्यात येत असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, इमारत धोकादायक जाहीर करतांना या इमारतीची आतून व बाहेरून पाहणी करून अहवाल सादर करावा लागतो असे असतांना अधिकारी व ऑडीटर प्रत्यक्ष जागेवर न जातांना वातानुकुलीत इमारतीत बसून अहवाल तयार करतात, हेही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, तेथील भाडेकरू यांनी संबंधित विषयाची तक्रार स्थानिक बाजारपेठ पोलीस स्टेशन येथे देऊनही कोणतीही कारवाई करण्यात आली नसल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(४) असल्यास, शासन उक्त प्रकरणी दोषींवर कोणती कारवाई करणार वा करित आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (१२-१०-२०१७) : (१) कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिका परिक्षेत्रातील धोकादायक/अतिधोकादायक इमारतींची यादी नियमानुसार प्रतीवर्षी सर्वेक्षणाअंती प्रसिद्ध करण्यात येते. त्यामध्ये एकूण ३२९ धोकादायक आणि २०२ अतिधोकादायक अशी एकूण ५३१ इमारतींचा समावेश आहे. त्यामधील रहिवाशांना बेघर करून मालक व विकासकांच्या मार्गातील अडसर दूर करण्यासाठी लोकांना रस्त्यावर आणण्यात येत असल्याची बाब खरी नाही.

अतिधोकादायक इमारतींमध्ये राहणाऱ्या रहिवाश्यांकरीता तात्पुरती राहण्याची सोय म्हणून महानगरपालिकेच्या दोन संक्रमण शिबीरांची व्यवस्था केली जाते.

(२) हे खरे नाही.

धोकादायक व अतिधोकादायक इमारतींचे स्ट्रक्चरल ऑडीट करून घेण्यासाठी एकूण ११ स्ट्रक्चरल अभियंत्यांची महानगरपालिकेच्या पॅनेलवर नियुक्ती करण्यात आलेली आहे. महानगरपालिकेच्या पॅनेलवरील स्ट्रक्चरल अभियंत्यांमार्फत इमारतींचे स्ट्रक्चरल ऑडीट करून घेऊन विहित कार्यपद्धती अवलंबून शास्त्रोक्त पद्धतीने आवश्यक चाचण्या पूर्ण करून इमारती धोकादायक म्हणून जाहिर करण्याची प्रक्रिया पूर्ण करण्यात येते.

(३) हे खरे नाही.

(४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

अंधेरी (पूर्व) येथील प्रतिमा को.ऑप. हौ. सोसायटीच्या झोपडपट्टी पुनर्वसन योजनेबाबत

(४७) १३७५१ (२९-०७-२०१७). श्री.रमेश लटके (अंधेरी पूर्व) : सन्माननीय गृहनिर्माण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) अंधेरी (पूर्व) येथील प्रतिमा को.ऑप. हौ. सोसायटीच्या झोपडपट्टी पुनर्वसन योजनेत ३३/१० व ३३/१४-डी चे एकत्रीकरण करण्यास झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणाने मंजूरी दिली होती, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, ३३/१४-डी अंतर्गत ७५ एफ.एस.आयच्या P.A.P. सदनिका बांधून प्राधिकरणास हस्तांतरीत करण्याची अट असतानाही आजपर्यंत विकासकाने सदर P.A.P. हस्तांतरीत केले नाहीत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर P.A.P. हे विकासकाने परस्पर विकून झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणाची फसवणूक केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, के (पूर्व) विभागात ३३/१४-डी अंतर्गत सुरु असलेल्या इतर योजनेतील P.A.P. हस्तांतरीत न झाल्यामुळे स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी बैठकीद्वारे सदर बाब गृहनिर्माण राज्यमंत्री महोदयांच्या निदर्शनास आणली होती, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, शासनाने सदर गैरव्यवहार करणाऱ्या विकासकावर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे, नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. प्रकाश महेता (०३-०८-२०१७) :(१) प्राधिकरणाने बृहन्मुंबई विकास नियंत्रण नियमावलीतील विनियम ३३(१०) व ३३(१४) परिशिष्ट-४ खंड ७.७ नुसार संयुक्तीकरण करण्यास मंजूरी दिलेली आहे.

(२) सदर झोपडपट्टी पुनर्वसन योजनेमध्ये ०६ पुनर्वसन सदनिका, ०६ P.A.P. सदनिका व ३१ कायमस्वरूपी संक्रमण सदनिका (P.T.C.) प्रस्तावित आहेत. विकासकाने अद्यापपर्यंत सदर P.T.C. सदनिका हस्तांतरीत केल्या नाहीत.

(३) या योजनेतील मंजूर आराखड्यामध्ये दर्शविल्याप्रमाणे काही P.T.C. सदनिकांमध्ये अनधिकृत रहिवासी राहत असून ९ व्या व १० व्या मजल्यावरील कायमस्वरूपी संक्रमण सदनिकांचे अद्याप बांधकाम पूर्ण केलेले नाही.

(४) होय, हे खरे आहे.

(५) विकासकाने वेळेवर कायमस्वरूपी संक्रमण सदनिका हस्तांतरीत न केल्याने विकासकावर एमआरटीपी अधिनियम १९६६ च्या कलम ५३(१) अंतर्गत नोटीस बजावण्यात आलेली आहे, असा झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणाचा अहवाल आहे.

औरंगाबाद महानगरपालिकेतील अधिकारी व कर्मचा-यांनी नियमबाहय भरती केल्याबाबत

(४८) १४०२९ (२३-०८-२०१७). श्री.अब्दुल सत्तार (सिल्लोड), प्रा.वर्षा गायकवाड (धारावी), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), अॅड.यशोमती ठाकूर (तिवसा), श्रीमती निर्मला गावित (इगतपूरी), श्री.जयकुमार गोरे (माण) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) औरंगाबाद महानगरपालिकेतील तत्कालीन आयुक्त यांची दिशाभूल करून महानगरपालिकेतील अधिकारी व कर्मचा-यांनी नियमबाहय दोन कर्मचा-यांची भरती केल्याचे माहे मे, २०१७ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त गैरव्यवहाराप्रकरणी महानगरपालिका आयुक्त यांनी दोन्ही कर्मचा-यांची नियुक्ती रद्द करण्याचे आदेश देऊनही सदर नियुक्ती रद्द करण्यात आली नसल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, दैनिक वेतनावरील ३४ कर्मचारी मृत्यू पावले असून त्यांच्या कुटूंबियांना दैनिक वेतनावर महानगरपालिकेने नोकरीत सामावून घेण्याची मागणी संबंधित अधिका-यांकडे केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, प्रश्न भाग २ व ३ बाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार काय कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (२१-०९-२०१७) :(१) हे खरे आहे.

(२) हे खरे नाही.

आयुक्त, औरंगाबाद महानगरपालिका यांनी संबंधित दोन्ही कर्मचा-यांच्या सेवा दिनांक ४.८.२०१७ च्या आदेशान्वये समाप्त केलेल्या आहेत.

(३) हे खरे नाही.

(४) व (५) हे खरे नाही.

मुंबई मेट्रो ३ प्रकल्पाबाधित आरे कॉलनीत रोपण केलेली

५० झाडे मृत झाल्याबाबत

(४९) १४१५२ (२३-०८-२०१७). श्री.चरण वाघमारे (तुमसर) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मुंबई मेट्रो ३ प्रकल्पाबाधित आरे कॉलनीत १० फुटी ५० रोपण केलेली झाडे सिंगापूर येथील वृक्ष संगोपन तज्ज्ञ नेमल्यावरही मृत पावली, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, नेमलेल्या विशेष वृक्ष संगोपन तज्ज्ञ एम.एम.आर.सीकडून दरमहा रुपये २१ लाख ९४ हजार पगार मिळत असतांनाही १५ दिवसांपासून हा सर्जन कामावरच नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, शासनाने याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (२६-०९-२०१७) :(१), (२), (३) व (४) मुंबई मेट्रो लाईन-३ प्रकल्पात २६ भुमीगत स्थानकाच्या बांधकामासाठी होणाऱ्या वृक्षतोडीच्या मोबदल्यात नवीन वृक्ष रोपण करण्याची अट समाविष्ट आहे. आरे कॉलनी येथे बांधकाम कंत्राटदाराव्दारे ८९५ नवीन वृक्षारोपण करण्यात आले असून पाहणी दरम्यान रोपण केलेले वृक्ष मृत झाल्याचे आढळले नाही. सदर प्रकल्पामध्ये वृक्ष रोपण/ वृक्ष पुनरोपण या संदर्भात नियुक्त केलेल्या वृक्ष संगोपन तज्ञाची भूमिका पुर्ण वेळ सहभागाची नसून मार्गदर्शक स्वरूपाची आहे. वृक्ष संगोपन तज्ञाचे आवश्यक त्यावेळेस मार्गदर्शन घेण्यात येत आहे.

पुणे शहरातील पथारी व्यावसायिकांचे पुनर्वसन करण्याबाबत

(५०) ९४८५९ (२३-०८-२०१७). प्रा.(श्रीमती) मेधा कुलकर्णी (कोथरुड) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) तत्कालीन केंद्र शासन आणि सर्वोच्च न्यायालयाने आदेश देऊन ही पुणे शहर व उपनगरातील पथारी व्यवसायिकांचे पुनर्वसन करण्यात महानगरपालिका प्रशासनाला अपयश आले असल्याचे माहे जून, २०१७ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, फेरीवाला समिती स्थापन करूनही समितीची मागील पाच महिन्यात एकही बैठक झाली नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, फेरीवाला यांचे पुनर्वसनाला विलंब होणे व त्यातून महानगरपालिका प्रशासनाचे जाणूनबुजून दुर्लक्ष असणे व त्याची अमंलबजावणी न करता त्यावर कारवाई करण्यात न येणे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, उक्त प्रकरणी कारवाईस विलंब करणाऱ्या महानगरपालिका प्रशासनावर शासनाने काय कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (१७-१०-२०१७) :(१), (२) व (३) केंद्रशासन व सर्वोच्च न्यायालयाच्या आदेशानुसार तसेच पथ विक्रेता अधिनियम २०१४ नुसार पुणे शहरात एकूण २८२८५ फेरीवाला व्यावसायिकांचे प्रत्येक जागेवर बायोमेट्रिक सर्व्हेक्षण करण्यात आले असून त्यापैकी १४६७७

वि.स. ३५९ (40)

एवढ्या फेरीवाला व्यवसायिकांची संगणकीय नोंद करण्यात आली आहे. तसेच १४६७७ फेरीवाल्यांना नोंदणी प्रमाणपत्रांचे वाटप करण्यात आले आहे. त्या अनुषंगाने पर्यायी तात्पुरत्या पुनर्वसनाच्या एकूण २८८ नियोजित जागा म्हणून निश्चित केल्या आहेत. त्या अनुषंगाने फेरीवाला व्यावसायिकांचे पुनर्वसन करण्याची कार्यवाही सुरु आहे. तथापि मागील ५ महिन्यात फेरीवाला समितीची एकही बैठक झाली नाही, हे खरे आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

विधान भवन :
नागपूर.

डॉ. अनंत कळसे
प्रधान सचिव,
महाराष्ट्र विधानसभा.

शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, नागपूर.